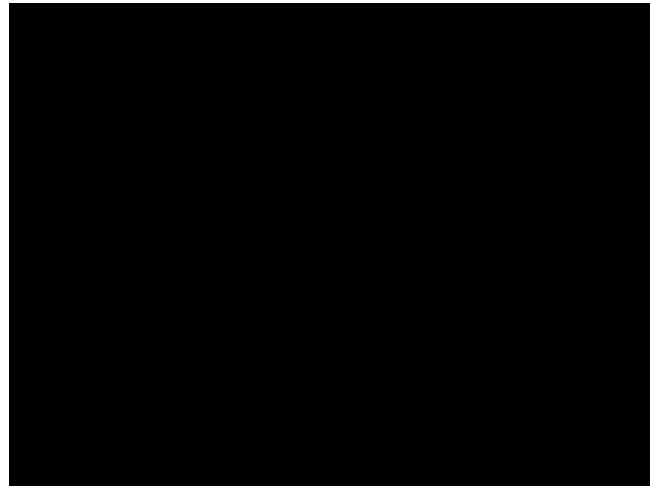

GODIŠNJE IZVJEŠE O MONITORINGU RADA VIJEĆA MINISTARA BiH ZA RAZDOBLJE OD 01.01.-31.12.2013. GODINE

Centri Civilnih Inicijativa (CCI) je bosanskohercegovačka nevladina, neprofitna i nestranačka organizacija, koja djeluje na prostoru cijele BiH, sa uredima u Tuzli, Sarajevu, Banja Luci, Mostaru, Bihaću, Doboju i Bijeljini. Misija organizacije je promoviranje aktivnog sudjelovanja građana u demokratskim procesima, uz jačanje kapaciteta pojedinaca i institucija na rješavanju problema građana u zajednicama diljem Bosne i Hercegovine

SADRŽAJ:

Sadržaj.....	2
Uvod/Aktualni politički kontekst.....	3-4
Sažetak.....	4-7
Kratki osvrt na aktualnu situaciju u BiH u 2013. godini.....	7-11
Temeljne informacije o radu Vijeća ministara tijekom 2013. godine.....	11-15
Ključni dokumenti za stvaranje uvjeta za efikasan rad PSBiH.....	15-23
Realizacija programa rada Vijeća ministara BiH za 2013. godinu.....	23-25
Realizacija zakonodavnih aktivnosti VMBiH.....	26-30
Parlamentarni status zakona koji su utvrđeni na VMBiH.....	30-31
Evidentirana kašnjenja u realizaciji planiranih obveza u 2013. godini.....	31-34
Odnos Parlamentarne skupštine i Vijeća ministara BiH.....	34-43
Nazornost lanova Vijeća ministara BiH na sjednicama VMBiH i PSBiH u 2013. godini.....	32-36
Realizacija zakonodavnih aktivnosti Vijeća ministara BiH u 2013. godini.....	37-42
Parlamentarni status zakona koji su utvrđeni na VMBiH u 2013. godini.....	43-45
Zaključci i preporuke.....	45-48
DODATAK 1. – Status utvrđenih zakona u VMBiH u Parlamentarnoj skupštini BiH.....	49-51
DODATAK 2. – Popis nerealiziranih zakona iz Programa rada VMBiH za 2013. godinu.....	49-51

UVOD:

Godišnje izvješće o monitoringu rada Vijeća ministara BiH za razdoblje od 01.01.-31.12.2013. godine, predstavlja sedmogodišnji kontinuitet Centra civilnih inicijativa (CCI), s ciljem da javnosti prezentiramo temeljne informacije o održanim sjednicama Vijeća ministara BiH, nazovu ministara na održanim sjednicama tijekom 2013. godine, implementaciji Programa rada Vijeća ministara BiH za 2013. godinu, uz akcent na realiziranju zakonodavnih aktivnosti Vijeća ministara BiH - poministarstvima, uz evidenciju zakona koje su ministri planirali, a nisu ih uspjeli utvrditi za 12. mjeseci 2013. godine. Kao ulazni parametri pri kreiranju ovog izvješća, korištena su ranija izvješća o monitoringu rada Vijeća ministara, informacije iz programa rada Vijeća ministara BiH za 2013. godinu, Proračun institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2013. godinu, zapisnice sa održanih sjednica Vijeća ministara tijekom 2013. godine, te drugi materijali (prethodne analize CCI-a, Ekspoze predsjedatelja Vijeća ministara BiH, Izvješće EK o napretku BiH za 2013. godinu, izvješća drugih nevladinih udruga i međunarodnih organizacija, statistički podaci Agencije za statistiku BiH...). Ovo izvješće predstavlja nastojanje CCI-a da kontinuiranim pranjem i kvartalnim izvješćima o rezultatima monitoringa rada vlasti na razini kantona, entiteta i države, javnosti omogući što bolji uvid u rad institucija zakonodavne i izvršne vlasti, nastojići ihu initiodgovornijim, efikasnijim i transparentnijim u ispunjenju preuzetih obveza prema gra anima BiH.

SAŽETAK:

REZULTAT RADA VIJEĆA MINISTARA U 2013. GODINI I PARLAMENTARNI EPILOG TOG RADA, PORAZNI SU. Krajnji rezultat zajedničkog rada VM i PS BiH na zakonima iz Programa rada Vijeća ministara za 2013. godinu je – 11 zakona. Od ionako izuzetno skromnog plana Vijeća ministara, od 68 zakona, finalno je, u PS, za godinu dana, usvojeno tek 16%. Dok drugi usvajaju stotine zakona, mi jedva dobacimo do dvocifrenog broja. Pri tome...

NASTAVLJA SE I POLITIKA NEPROLAZNOSTI ZA NOVE ZAKONE. Od, u PS, usvojenih zakona iz Programa rada VM, izuzmemmo li „obavezni“ zakon o Budžetu, ni jedan nije novi, tzv. temeljni, zakon – svi su samo izmjene i dopune već postojećih zakonskih akata. Inače samim Programom rada VM bilo je planirano donošenje 27 temeljnih zakona u 2013. godini.

PORED 48 NEREALIZOVANIH ZAKONA, VIJEĆE MINISTARA U 2013. GODINI NIJE DONIJELO NI 11 VAŽNIH DRŽAVNIH STRATEGIJA, PLANIRANIH ZA REALIZACIJU U OVOJ GODINI.

Programom rada za 2013. godinu, bile su planirane, ali nisu utvrđene:

- Strategija BiH za borbu protiv organiziranog kriminala (2013. - 2015.),
- Strateški plan ruralnog razvoja BiH,
- Strategija razvoja statistike BiH do 2020. godine;
- Strategija za uspostavljanje poticajnog okruženja za razvoj održivog civilnog društva u BiH,
- Okvirna strategija razvoja energetskog sektora u BiH – izrada principa,
- Strategija za provođenje Konvencije Vijeće Europe o suzbijanju i borbi protiv nasilja nad ženama i u porodici (CAHVIO),
- Strategija upravljanja državnim dugom,
- Strateška platforma i akcijski plan obrazovanja odraslih u BiH,
- Strategija transporta u BiH, te
- Strategija sigurnosti prometa na cestama u BiH.
- Strategija za poboljšanje prava nacionalnih manjina u BiH;

KASNILO SE SA USVAJANJEM DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA INSTITUCIJA BIH ZA RAZDOBLJE 2014.-2016. A BUDŽET ZA 2014. USVOJEN NA VRIJEME JER JE MMF DISCIPLINOVAO DOMAĆE POLITIČARE. Vijeće ministara BiH je Dokument okvirnog budžeta institucija BiH za razdoblje od 2014. do 2016. godine (DOP) usvojilo 23.10.2013. godine, uz kašnjenje od 114 dana, jer je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju institucija BiH predviđeno da se DOP usvoji najkasnije do 30.06. S druge strane, Budžet se u posljednje 2 godine usvaja na vrijeme, nakon što je onaj za 2011., usvojen u 2012.-oj (što je još jedan svjetski kuriozitet) i nakon što je onaj za 2012., usvojen tek na kraju maja 2012., isključivo pod pritiskom MMF-a, koga su ovdašnje vlasti prisiljene slušati, zbog svojih naraslih potreba za kreditima, kojim bi začepili budžetske rupe, prije svega u entitetima.

A DUG RASTE LI RASTE. Prema zvaničnim podacima, dug BiH se, u posljednja dva mandata, praktično udvostručio. Sa manje od 4 milijarde, koliki je bio 2007. narastao na oko 7 i po milijardi KM,

na kraju 2013. I nastavlja nezadrživo rasti, jer vlast pokušava na svaki način (pa i vještački, odnosno kratkovidim zaduživanjem) održati ostatke već duboko uzdrmanog socijalnog mira, bar do izbora. Dugoročne posljedice ovog neodgovornog ponašanja će po svemu sudeći biti dramatične, jer se novac ne ulaze u pokretanje privrede, stvaranje radnih mjesta i samoodrživost, nego u predimenzioniranu javnu potrošnju. Čime vlast pokazuje da je brine isključivo vlastiti opstanak, a ne sudsina zemlje i građana.

REZULTATI RADA VIJEĆA MINISTARA U 2013. GODINI, U SFERI UTVRDIVANJA ZAKONA, DVOSTRUKO SU LOŠJI OD REZULTATA PRETHODNOG VIJEĆA MINISTARA U NJEGOVOJ TREĆOJ POSTIZBORNOJ GODINI. U 2013. godini, Vijeće ministara BiH je utvrdilo ukupno 34 različita zakona - 20 planiranih programom rada za ovu godinu i 14 neplaniranih. Vijeće ministara u 2009. godini usvojilo je 65 zakona – zanimljivo, gotovo jednak broj neplaniranih kao i 2013. (15) ali čak dva i po puta više planiranih (50, nasuprot 20 u 2013-oj). Što ukazuje i na daleko veću efikasnost prethodnog Vijeća ministara i na bolje planiranje i fokusiranost na realizaciju planiranog, od aktuelnog Vijeća.

UČINAK VIJEĆA MINISTARA NEUPOREDIVO JE LOŠJI U ODNOSU NA VLADE NAJBLIŽIH SUSJEDA. Vijeće ministara BiH je za 12 mjeseci 2013. godine utvrdilo svega 34 različita zakona. Za isto utrošeno vrijeme Vlada susjedne Crne Gore utvrdila je 92 zakona, Vlada Srbije 99, a Hrvatske čak 313 – devet puta više od Vijeća ministara BiH. Primjera radi, Vlada Hrvatske je samo na jednoj sjednici iz posljednjeg kvartala 2013. godine, utvrdila onoliko zakona koliko Vijeće ministara za godinu dana.

Među zakonima utvrđenim od strane Vlade Hrvatske, tokom 2013. godine, nalazi se 148 sa oznakom EU, tzv. evropskih zakona (koji sadržavaju obaveznu izjavu o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom EU). Očigledno, Vlada Hrvatske može za godinu dana utvrditi više EU zakona, nego aktuelno Vijeće ministara BiH, u sumi, za čitav četverogodišnji mandat.

I u svim drugim poređenjima BiH zaostaje za susjedima, pa je tako recimo Vijeće ministara za 12 mjeseci usvojilo 5 državnih strategija dok je Vlada Srbije usvojila 11, Vlada Crne Gore 13, a Vlada Hrvatske - 15.

TRI MINISTARSTVA NISU USVOJILA NITI JEDAN ZAKON. Kada su u pitanju realizirani zakoni u 2013. godini, najproduktivnije je bilo Ministarstvo pravde na čiji prijedlog je Vijeće ministara BiH utvrdilo ukupno 9 zakona tijekom 2013. godine, što je više od 1/4 od ukupnog broja utvrđenih zakona u prošloj godini. S druge strane, 3 ministarstva, koja su planirala ukupno 14 zakona, nisu usvojili niti jedan zakon tijekom 2013. godine - Ministarstvo komunikacija i prometa je planiralo usvajanje 10 zakona, ali nije usvojilo niti jedan, kao ni Ministarstvo obrane i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, koja su planirala usvajanje po 2 zakona u 2013. godini.

POLITIKA VIJEĆA MINISTARA BIH, IZ GODINE U GODINU, SVE VIŠE SE UDALJAVA OD STVARNIH POTREBA GRAĐANA OVE ZEMLJE. Kada saberemo sve realizovane mjere prethodnog saziva Vijeća ministara (2007 – 2011), dolazimo do zaključka kako se među njima nalazi 2,5% onih za koje ocjenjujemo da su od izrazitog značaja za građane BiH (u vezi sa temama: korupcija, manjak stranih ulaganja, nezaposlenost, ekstremno siromaštvo, zaostajanje u procesu EU integracija,

nefunkcionalna javna uprava, itd.). Projekat takvih mjera koje isporučuje aktuelni saziv tokom dosadašnjeg mandata je 0,9%. Dakle, prethodni saziv je donosio 2,5 puta više mjera koje su od izrazitog značaja od aktuelnog saziva. I sve to uz napomenu da je djelovanje prethodnog saziva bilo daleko od potreba građana BiH.

U TREĆEM KVARTALU 2013. GODINE NIJE ZAVRŠENA NITI JEDNA MJERA IZ AKCIONOG PLANA ZA ADRESIRANJE MAPE PUTO BiH. Osim što niti u ovom periodu nije doprinijelo provedbi presude Evropskoga suda za ljudska prava u predmetu Sejdić-Finci, s ciljem usklađivanja Ustava Bosne i Hercegovine s Evropskom konvencijom o ljudskim pravima, niti je dovelo do usvajanja Mechanizma koordinacije za pitanja u vezi s EU, što je osnova za bilo kakav nastavak pregovora sa EU, Vijeće ministara nije realizovalo čitav niz značajnih mjera iz tzv. briselske „Mape puta“ a za što je, uz PS BiH, bilo direktno odgovorno:

- Nije realizovana Nova strategija socijalne uključenosti BiH;
- Nije realizovan jedinstveni „Zakon o sudovima BiH;
- Nije realizovan Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći u BiH
- Nije realizovana Strategija za razvoj sistema infrastrukture kvaliteta i horizontalnih koordinacionih mehanizama
- Nije realizovana Sveobuhvatna strategija ruralnog razvoja
- Nije realizovano Usklađivanje Carinskog zakona BiH sa Carinskim kodeksom EU
- Nije realizovan Državni zakon o unapređenju malih i srednjih preduzeća i preduzetništva
- Nije realizovana Energetska strategija (sveobuhvatna) za BiH (uključujući unapređenje energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije
- Nije realizovan novi antikoruptivni, usklađen sa EU standardima, zakon o javnim nabavkama, ITD.

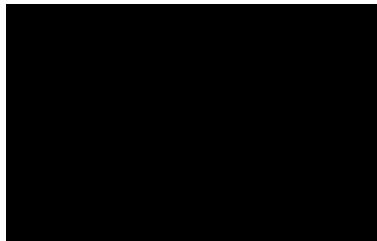
JEDAN PAKET EU ZAHTJEVA NIJE REALIZOVAN, A STIGAO NOVI. Pored prethodnog popisa, u Bosnu i Hercegovinu je, krajem 2012. godine, stigao još jedan popis obveza naše zemlje, koji je sačinio Štefan Fule, komesar za proširenje EU, u kojem su posebno naglašeni prioriteti iz Izvješća o napretku BiH za 2012. godinu. Prije svega, cilj navedenog popisa, kao i osobno komesara Fulea, bio je da kroz pismo preporuka pomogne institucijama Bosne i Hercegovine da jasnije prepoznaju prioritete u svom radu tijekom 2013. godine, a kako bi Izvješće o napretku BiH za 2013. godinu bilo znatno pozitivnije od prethodnih, koja su bila vrlo negativna. Na žalost, trud komesara Fulea je bio uzaludan. Prvotvorno se to u samo još jedan spisak nerealizovanih obaveza ovdašnje vlasti. Podsjetimo se zahtjeva:

- Ukinuti odredbu o smrtnoj kazni u Ustavu Republike Srpske;
- Osigurati postojanje efikasnog institucionalnog mehanizma za suradnju sa organizacijama civilnog društva na svim razinama u Bosni i Hercegovini;
- Unaprijediti pokazatelje uključenosti u školama, uključujući i aspekt podijeljenih škola u Federaciji BiH, koje su u javnosti poznate kao "dvije škole pod jednim krovom";.
- Poboljšati održivost i djelotvornost u pogledu provođenja akcionih planova proizišlih iz Strategije Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Romske zajednice u BiH;

- Donijeti izmjene i dopune Zakona o sudovima Republike Srpske, kojima se garantirapotpuna usklađenost s nadležnostima Visokog sudskeg i tužiteljskog vijeća (VSTV);
- Izmijeniti Zakon o Visokom sudsakom i tužiteljskom vijeću, kojim će se nastaviti jačati neovisnost pravosuđa u Bosni i Hercegovini;
- Potrebno je usvojiti entitetske zakone kako bi se smanjio zaostatak u rješavanju predmeta;
- Usvojiti jedinstveni Zakon o tužiteljstvu u Federaciji BiH;
- Izraditi sveobuhvatan plan privatizacije i restrukturiranja javnih poduzeća;
- Dogоворити критерије за чланство у Господарско-сociјалном вijeћу на државној редини.

KRATKI OSVRT NA AKTUALNU SITUACIJU U BOSNI I HERCEGOVINI U 2013. GODINI:

Nedavno je **Andy McGuffie**, glasnogovornik Delegacije EU i specijalnog predstavnika EU u BiH izjavio da je koordinacija europskih pitanja jedan od najvećih izazova za svaku zemlju koja pretendiše na članstvo u Europskoj uniji, a kada je riječ o Bosni i Hercegovini, ovaj izazov je još veći uslijed složene institucionalne arhitekture. Tom prigodom Andy McGuffie jedodao i sljedeće:

Andy McGuffie, glasnogovornik Delegacije EU i specijalnog predstavnika EU u BiH

"Kao što je konstatirano u Izvješću o napretku u 2013. godini, BiH treba da riješi pitanje djelotvornog mehanizma koordinacije između različitih razina vlasti u pogledu preuzimanja, primjene i provedbe europskih propisa, i to prioritetno, kako bi mogla da jedinstveno nastupa pred EU i koristi finansijsku pomoć EU. Kompliciran proces odlučivanja ima negativan utjecaj na ukupne reforme i napredovanje zemlje ka EU. Ovo pitanje se odražava u svim aspektima dijaloga koji se vodi između EU i BiH. Zbog toga što vlasti nisu mogle da dođu do zajedničkog stava o temama koje će biti predmet razgovora, prošle godine je moralo doći do otkazivanja dva sastanka Podkomiteta za inovacije, informaciono društvo i javno zdravstvo, što je bez presedana. Uz to, finansijska pomoć Bosni i Hercegovini po osnovu Nacionalnog programa IPA 2013 umanjena je za 45 miliona eura. Međutim, projekti vrijedno skoro 42 miliona eura, od kojih direktnu korist imaju građani BiH, nisu pogodeni ovim rezovima. Ova kretanja ukazuju na urgentnu potrebu da se uspostavi funkcionalan mehanizam koordinacije za pitanja u svezi sa EU u okviru BiH kao preduvjetu za njegov proces europskih integracija. Ukoliko ne bude bilo jasne političke opredijeljenosti za sprovedbu nužnih reformi u cijeloj zemlji, time bi se BiH približila EU, zemlja će i dalje zaostajati za regijom. Naime, na sastanku u okviru Dijaloga na visokoj razini, koji je održan 27. lipnja 2012. godine u Briselu, politički lideri BiH su se obvezali da će definirati djelotvoran mehanizam koordinacije do 31. listopada 2012. godine. Ovo obećanje nije ispunjeno. Kao što znate, nastojanja - način sa Vijećem ministara - da se definira djelotvoran mehanizam koordinacije nisu dali rezultate. Neki politički predstavnici dovode u pitanje kapacitet Bosne i Hercegovine da funkcioniра kao zemlja i zalaže se za poseban program za razinu entiteta. Sve dok se ne postigne djelotvoran mehanizam koordinacije o

pitanjima u svezi sa EU, programiranje sredstava iz IPA 2 programa (2014 - 2020) ne može da po ne. Svaka godina odga anja programiranja zna i novi gubitak bespovratnih sredstava, koja bi ina e zemlja imala na raspolaganju. Nadamo se da e BiH ispuniti svoja obe anja u pogledu izvršenja presude u predmetu "Sejdi i Finci" i uspostaviti mehanizam koordinacije. Žurno su potrebna rješenja ova dva bitna pitanja. Ona predstavljaju najve u prepreku za put BiH ka EU - a sve države lanice žele da BiH napreduje na tom putu".

Teku u, 2013. godinu bi mogli proglašiti godinom potpunog zastoja Bosne i Hercegovine na putu euroatlanskih integracija. Mnogi apeli gra ana Bosne i Hercegovine, upu eni prema liderima trenutno najja ih politi kih stranaka u BiH, nisu "urodili" plodom, jer gra ani proteklih godina nisu imali mogu nosti participiranja u procesu donošenja važnih odluka. Europska komisija je prvo bitno smatrala kako sa druge strane ima pregovara e, koji e se držati dogovorenog i provesti preuzete obveze, pa je pred BiH postavljena tzv. „Mapa puta“, sa "paketom" mjera koje su od iznimne važnosti za našu zemlju, i koje su ve davno trebale biti realizirane.

Me utim, što je više sastanaka bilo, postajalo je sve vidljivije da nema iskrene spremnosti bh. pregovara a da to i konretiziraju, pa su predstavnici EK u Briselu izdvojili klju ne prioritete, a to su, prije svega, provedba odluke Europskog suda za ljudska prava u Strazburu u predmetu "Sejdi i Finci" i „usvajanje Mehanizma koordinacije za pitanja u vezi s EU“. U završnim pregovorima po ovim pitanjima potkraj prošle godine, do kona nog dogovora me u bh. politi arima ipak nije došlo. Europski komesar za proširenje i politiku susjedstva Štefan Füle je jedino mogao zaklju itikako nepostojanje rješenja u slu aju "Sejdi i Finci" blokira pristupni proces Bosne i Hercegovine, te da je stoga teško opravdati nastavak davanja financijskih sredstava našoj zemlji iz IPA fondova EU, zbog ega su od 11. listopada 2013. godine aktivirane procedure da prvo bitno planirana sredstva iz programa IPA 2013 za Bosnu i Hercegovinu budu umanjena za 54 posto, odnosno za cca 47 miliona eura. Tako er, zbog kašnjenja u pronalasku rješenja za „Mehanizam koordinacije za pitanja u vezi s EU“, dovodi se u pitanje i programiranje za novi ciklus Instrumenta prepristupne¹ pomo i (IPA2

---

¹Programi Europske unije predstavljaju zajedni ke aktivnosti Europske unije koje za cilj imaju unapre enje suradnje izme u država lanica u razli itim oblastima koje se ti u zajedni kih politika EU. Iako prvenstveno namjenjeni državama lanicama, odre eni programi dostupni su u okviru prepristupne podrške i državama koje se nalaze u procesu europskih integracija. Cilj jedna države u prepristupnoj fazi kroz sudjeolovanje u ovim programima budu upoznate s na inom funkcioniranja EU i da se na taj na in lakše integriraju u sektorske politike Unije. Programi EU omogu avaju

2014-2020). Dakle, svaka godina kašnjenja u programiranju za posljedicu ima zna ajne gubitke nepovratnog novca iz IPA fondova za BiH, a radi se o stotinama miliona eura planirane pomo i u narednim godinama.

Za razliku od Bosne i Hercegovine, u Izvješ u o napretku EK, naši susjedi su ocijenjeni dobrim ocjenama, pa tako Crna Gora ide užurbano naprijed ka EU, Srbija je otpoela pregovore, 21. siječnja 2014. godine, dok je Hrvatska, od 01. srpnja 2013. godine postala 28. punopravna članica EU.

Podsjećamo da je tijekom etvrtog kvartala realizirana inicijativa SNSD-a za rekonstrukcijom Vlje a ministara BiH, kroz razrješenje Mirka Šarovića, ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, te Mirka Okolića, zamjenika ministara odbrane i Radmila Mitrovića, zamjenice ministra za ljudska prava i izbjeglice – svi su kadrovi predloženi od SDS-a. Spomenuta inicijativa je prihvaena u oba doma PSBiH, pa je Zastupnički dom PSBiH na svojoj, 58. sjednici od 05.12.2013. godine, za ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa imenovao Borisa Tomicića, zatim Živka Marjanca za zamjenika ministra obrane i Miladina Dragičevića za zamjenika ministra za ljudska prava i izbjeglice BiH.

Podsjećamo da je u prvoj polovici mjeseca listopada 2013. godine (01.-15.10.'13.) proveden dugo očekivani popis stanovništva, domačinstava i stanova u našoj zemlji, koji je, zbog određene enihnepravilnosti, koje je u tri slučaja uočila i Agencija za statistiku BiH, ponovljen u tim sredinama. Po mišljenju predstavnika bh. vlasti, proces je završen uspješno, a pozitovno je ocijenjen i od Petera Everearsa, direktora Eurostata i predsjednika upravljačke grupe Međunarodne posmatračke operacije, koji je rako (citat): "Popis u BiH je protekao u transparentnom ozračju, a promatrači nisu imali problema u njegovom nadzoru. I najmanji incident je razmotren, što se dešava u svim zemljama svijeta, pogotovo u zemljama Europske unije. Ovo je razina žalbi koje smo i očekivali. Sve je urađeno sukladno usvojenoj metodologiji i međunarodnim standardima."

---

aktivno sudjelovanje javnih i privatnih institucija, nevladinih organizacija, institucija civilnog društva, visokoobrazovnih institucija,ime se dodatno snaži njihova uloga u procesu pristupanja EU. Pored toga, sudjelovanje u ovim programima potiče institucije da u narednom razdoblju ulože napore za dodatno unapređenje i očuvanje administrativnih kapaciteta i održavanje kontakata i unapređenje suradnje unutar EU mreža, uspostavljenih kroz sudjelovanje u programima EU.

Na kraju, prema posljednjem globalnom indeksu o konkurentnosti **Svjetskog ekonomskog foruma** (WEF) 2013.-2014. koji tretira vremensko razdoblje potrebno za pokretanje tvrtke, od zemalja Balkana **najbolje je pozicionirana Makedonija, u kojoj se nova tvrtka može pokrenuti za svega dva dana**, a nakon Makedonije, koja se nalazi na 2. mjestu od ukupno 146 zemalja, slijedi je Albanija koja je na 8. mjestu, sa etiri dana potrebna za pokretanje tvrtke. **Hrvatska se nalazi na 43. mjestu WEF-ove liste, gdje je potrebno devet dana da bi se pokrenula kompanija**, dok je Crna Gora 49. sa 10 dana, a Srbija 57. sa 12 dana potrebnih za pokretanje tvrtke. Ponovo, kao i ranije, najlošije plasirana je Bosna i Hercegovina, koja se nalazi na 120. mjestu, a za otvaranje firme u BiH potrebno je 37 dana.

TEMELJNE INFORMACIJE O RADU VIJE A MINISTARA BIH TIJEKOM 2013. GODINE:

U razdoblju sije anj-prosinac 2013. godine, **Viće ministara Bosne i Hercegovine je održalo ukupno 46 sjednica**, od kojih je 41 redovna, 1 izvanredna, 1 žurna i 3 tematske sjednice. Tematska zasjedanja su održana u prvoj polovici godine, a prva dva su bila u vezana za temu prevazilaženja posljedica po Bosnu i Hercegovinu nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, 01. srpnja 2013. godine. Treće tematsko zasjedanje održano je 26.06.2013. godine, na kojem je Viće ministara BiH raspravljalo o osobnoj sigurnosti ministara u Viće ministara BiH i stvaranju pretpostavki zadnjini rad i održavanje sjednica Viće a ministara BiH, nakon održanih prosvjeda² gra ana ispred zgrade institucija Bosne i Hercegovine u razdoblju od 05.-07. lipnja 2013. godine.

Tako er, u tre em kvartalu 2013. godine, pored redovnih sjednica, održano je i jedno izvanredno, te jedno žurno zasjedanje. Naime, na izvanrednoj sjednici održanoj, 26. srpnja 2013. godine, Viće ministara BiH je donijelo „Odluku o Izdvajaju =100.000,00 KM iz tekuće rezerve Prora una institucija Bosne i Hercegovine i meunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2013. godinu za pomo Kantonalnoj bolnici „Dr. Irfan Ljubljanki“ u Bihaću, za saniranje posljedica požara i zbrinjavanja ugroženih pacijenata i osoblja bolnice“. Desetak dana nakon te izvanredne sjednice, održana je i žurna sjednica ove institucije, na kojoj je donesena „Odluka kojom je odobren zahtjev Ministarstva sigurnosti da se zatraži meunarodna pomo za slanje kanadera za pomo u gašenju požara na području općine Jablanica (područje "Draganjske planine")“. U konačici, kanaderi su odobreni iz Republike Hrvatske, kao pomo Bosni i Hercegovini za gašenje spomenutih požara.

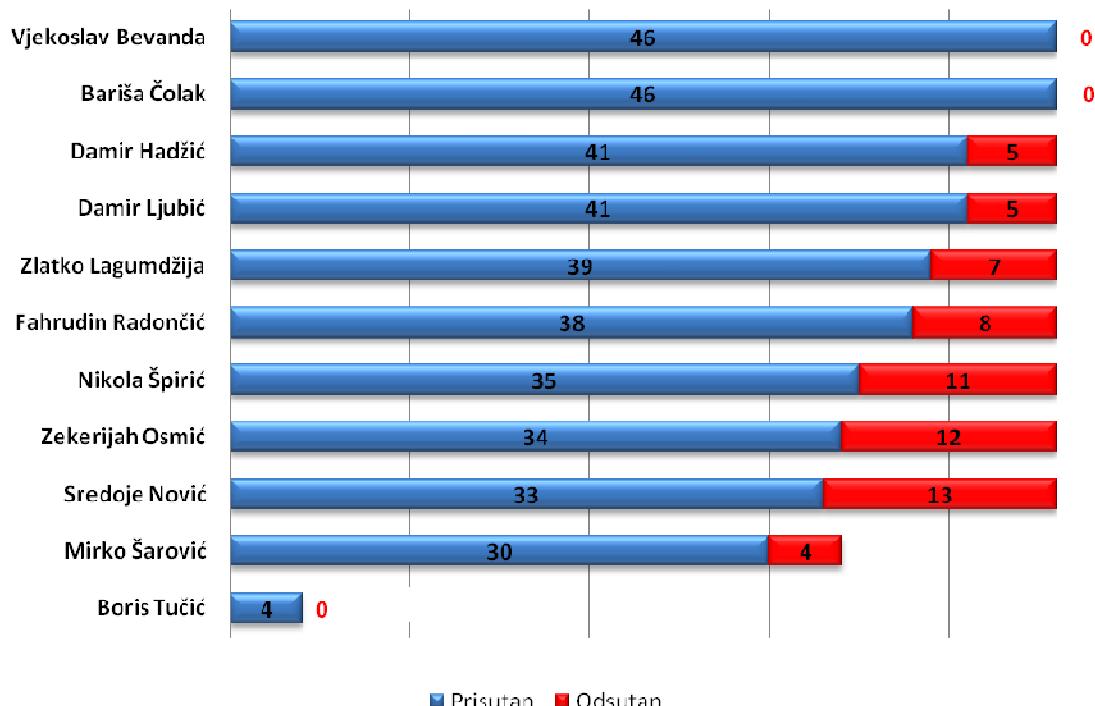
Broj sjed.	Tip sjednice	Datum održavanja	Ukupno trajanje	Realizirano točki i podtočki	Stupanj nazonosti-pozornosti	Broj prisut./prosjek
1.	Redovna	11-01-2013	02:40:00	55	30% - 8	10% - 2
2.	Redovna	17-01-2013	02:05:00	47	30% - 8	20% - 2
3.	Redovna	23-01-2013	01:00:00	39	50% - 6	40% - 4
4.	Redovna	31-01-2013	00:45:00	33	70% - 7	30% - 3
5.	Tematska	07-02-2013	01:15:00	10	70% - 7	30% - 3

²Povod za prosvjede gra ana ispred zgrade institucija BiH bio je neusvajanje „Izmjena i dopuna Zakona o jedinstvenom mati nom broju“.

6.	Redovna	18-02-2013	00:30:00	1	90% - 9	10% - 1
7.	Redovna	28-02-2013	02:05:00	70	30% - 8	20% - 2
8.	Redovna	07-03-2013	01:45:00	53	30% - 8	20% - 2
9.	Redovna	13-03-2013	01:00:00	56	90% - 9	10% - 1
10.	Redovna	26-03-2013	01:30:00	35	90% - 9	10% - 1
11.	Redovna	03-04-2013	01:40:00	44	90% - 9	10% - 1
12.	Redovna	15-04-2013	01:05:00	38	50% - 6	40% - 4
13.	Redovna	16-04-2013	00:50:00	1	50% - 6	40% - 4
14.	Redovna	25-04-2013	01:30:00	57	90% - 9	10% - 1
15.	Redovna	29-04-2013	00:30:00	1	100% - 10	0% - 0
16.	Redovna	08-05-2013	01:50:00	98	50% - 6	40% - 4
17.	Redovna	15-05-2013	01:25:00	5	70% - 7	30% - 3
18.	Redovna	21-05-2013	02:15:00	49	30% - 8	20% - 2
19.	Redovna	28-05-2013	02:30:00	51	90% - 9	10% - 1
20.	Redovna	05-06-2013	02:10:00	36	90% - 9	10% - 1
21.	Tematska	13-06-2013	01:00:00	5	100% - 10	0% - 0
22.	Tematska	26-06-2013	02:00:00	7	90% - 9	10% - 1
23.	Redovna	26-06-2013	00:25:00	17	90% - 9	10% - 1
24.	Redovna	10-07-2013	02:00:00	31	90% - 9	10% - 1
25.	Redovna	17-07-2013	01:45:00	51	100% - 10	0% - 0
26.	Redovna	24-07-2013	02:10:00	32	100% - 10	0% - 0
27.	zvanredna	26-07-2013	00:15:00	1	100% - 10	0% - 0
28.	litna	06-08-2013	00:30:00	1	100% - 10	0% - 0
29.	Redovna	29-08-2013	02:00:00	58	100% - 10	0% - 0
30.	Redovna	03-09-2013	01:10:00	52	90% - 9	10% - 1
31.	Redovna	11-09-2013	00:45:00	27	30% - 8	20% - 2
32.	Redovna	18-09-2013	01:45:00	36	100% - 10	0% - 0
33.	Redovna	08.10.2013.	01:25:00	33	30% - 8	20% - 2
34.	Redovna	23.10.2013.	02:35:00	42	90% - 9	10% - 1
35.	Redovna	06.11.2013.	01:25:00	50	30% - 8	20% - 2
36.	Redovna	07.11.2013.	00:30:00	1	30% - 8	20% - 2
37.	Redovna	12.11.2013.	01:40:00	24	90% - 9	10% - 1

88.	Redovna	19.11.2013.	01:05:00	3	90% - 9	10% - 1
89.	Redovna	19.11.2013.	00:45:00	1	90% - 9	10% - 1
90.	Redovna	28.11.2013.	01:55:00	45	30% - 8	20% - 2
91.	Redovna	03.12.2013.	00:40:00	1	90% - 9	10% - 1
92.	Redovna	05.12.2013.	00:15:00	1	50% - 5	50% - 5
93.	Redovna	11.12.2013.	01:35:00	31	90% - 9	10% - 1
94.	Redovna	11.12.2013.	01:00:00	1	90% - 9	10% - 1
95.	Redovna	18.12.2013.	01:50:00	36	90% - 9	10% - 1
96.	Redovna	31.12.2013.	00:30:00	14		

**Prisutnost ministara na sjednicama Vijeća ministara BiH
u razdoblju od 01.01. - 31.12.2013. godine**

Grafikon 01.

Prosjek nazornosti na Vijeće ministara BiH na održanim sjednicama u 2013. godini iznosio je 84,6%. Pritom, treba spomenuti da je Mirko Šarović, bivši ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, smijenjen na 55. sjednici Zastupništva doma PSBiH održanoj, 24.10.2013. godine i 33. sjednici Doma naroda PS BiH održanoj, 05.11.2013. godine, te da je Boris Tučić imenovan na funkciju ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH na 58. sjednici Zastupništva doma PSBiH, održanoj 05.12.2013. godine (ministar Boris Tučić je sudjelovao na održanim sjednicama u razdoblju od 05.12.-31.12.2013. godine).

U razdoblju 01.01. – 31.12.2013. godine, na dnevnim redovima 46. održanih sjednica Vijeće ministara BiH razmatrano je ukupno 1.451 tokovi i podtakovi dnevnog reda (projektovi 31,5 tokovi po zasjedanju), što znači da je Vijeće ministara BiH tijekom 2013. godine razmatralo ukupno 1.451 raznih akata (govorimo o aktima, koje su sadržavale najave sjednica Vijeće ministara BiH, odnosno potvrde na dnevnog

reda, uz podsje anje da bilo to ki dnevnog reda koje su "skinute" po etkom zasjedanja Vije a ministara BiH). **Samo 669 njih su bile planirane Programom rada Vije a ministara, ostalo su neplanirane.**

KLJU NI DOKUMENTI ZA STVARANJE PREDUVJETA ZA EFIKASAN RAD:

Vije e ministara BiH, ali i sve vlade u BiH (kantonalne i entitetske), imaju normativnu obvezu da svoj rad u jednoj fiskalnoj godini prvenstveno otpo nu blagovremenim donošenjem prora una i godišnjeg programa rada, obzirom da su upravo godišnji prora uni i programi rada temeljno uskla eni sa trogodišnjim prora unskim okvirima³, i to su klju ni dokumenti ije blagovremeno kreiranje i usvajanje, te kvalitetna provedba, predstavljaju preduvjet za uspješan rad svake vlade i parlamenta, odnosno svake odgovorne institucije vlasti, koja radi u interesu gra ana.

PROGRAM RADA VIJE A MINISTARA BIH

Program rada za 2013. godinu

Program rada Vije a ministara za 2014. godinu nije usvojen do kraja 2013. godine, što zna i da je Vije e ministara u posljednju godinu svog mandata ušlo bez utvr enog plana⁴.

Posljednji kvartal 2013. godine bio je razdoblje kada su ministarstva i druge institucije koje djeluju pri Vije u ministara BiH trebale finalizirati planove rada za 2014. godinu, a kako bi se pravovremeno odgovorilo na lan 18. stavak (1) Poslovnika o radu Vije a ministara kojim se kaže – "Vije e ministara donosi godišnji program rada, po pravilu, do po etka kalendarske godine za narednu godinu", ali je više puta tijekom dosadašnjeg monitoringa CCI-a, evidentirao kršenje ovog lanka, a preciznija informacija govori kako je Vije e ministara BiH tijekom posljednjih 7 godina samo jednom na vrljeme usvojilo finalnu verziju godišnjeg program rada i to za pretprišlu, 2012. godinu, kada je Program rada Vije a ministara za tu godinu usvojen, 21.12.2011. godine.

---

³Dokument okvirnog prora una (DOP)

⁴Program rada Vije a ministara BiH za 2014. godinu utvr en je 24.01.2014.

THE UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY SYSTEM

ni to ne događa, i pored toga što CCI već godinama upozorava Vijeće ministara i sva ministerstva, zbog kontinuirane neefikasnosti u realizaciji godišnjih planova rada koje su sami oni usvojili.

Obzirom da nema bilo kakvih sankcija za kašnjenje u programiranju rada Vijeće ministara BiH, vrlo je izvjesno da se postoje a situacija neće tako brzo mijenjati, odnosno neće se mijenjati sve dok se ne propisu jasne "sankcije" za svako kršenje Poslovnika o radu Vijeće ministara BiH.

Ono što bi mogli ocjeniti kao pozitivan iskorak u vezi sa programiranjem i izvještavanjem o radu Vijeće ministara BiH je injenica kako se na razini BiH očekuje skorašnje donošenje „Odluke o postupku planiranja, praćenja i izvještavanja u ministerstvima i institucijama BiH“. Najveće zasluge za unapređenje ovog važnog procesa pripadaju Ministarstvu pravde BiH, koje je tijekom analiziranog razdoblja bilo zainteresirano da sagleda iskustva Federalnog zavoda za programiranje razvojau dosadašnjoj primjeni „Uredbe o procesu trogodišnjeg i godišnjeg planiranja i godišnjeg izvještavanja u federalnim ministerstvima i institucijama“, s ciljem da se proces strateškog planiranja na državnoj razini dodatno unaprijedi, te u pozitivnom mijenjanju dosadašnja praksa programiranja u VMBiH.

CCI pohvaljuje dodatni angažman na unapređenju planiranja i izvještavanja u državnim ministerstvima, uz nadu da će spomenuti napor Ministerstva pravde BiH biti pozitivno prihvaten i od strane ostalih ministerstava u Vijeće ministara BiH. Također, treba istaknuti da je Ministarstvo pravde BiH jedino koje je u prethodnim godinama pružalo barem povremeno informacije o nemogućnosti izvršenja nekog od planiranih zakona, uz traženje izmjena godišnjeg plana rada.

PRORAĆI UN INSTITUCIJA BIH I MEĐU UNARODNIH OBVEZA BIH

Proraćuni institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za prošlu, 2013. godinu, kao i tenu u 2014. godinu, usvojeni su sukladno poslovni klim i zakonskim rokovima, ali samo zbog preciznih rokova i principijelnosti MMF-a, koji su bili uvjet za nastavak "stand-by" aranžmana BiH sa MMF-om, odnosnodbijanje, prvenstveno entitetima, neophodnih kredita za "krpanje proraćunske rupa".

S ovim u vezi, treba spomenuti inicijativu zastupnika **Ante Domazeta**, SDPBiH, sa 57. sjednice Zastupništva doma PSBiH, održane, 20.11.2013. godine: "Pokrećem zastupništvo inicijativu prema Vijeće ministara BiH da pripremi informaciju o realizaciji tekuge aranžmana s MMF-om, s naglaskom na sljedeća pitanja: ocjena opravdanosti aranžmana s MMF-om u odnosu na alternativne

na ine rješavanja nestabilnosti u javnim financijama u BiH (radikalna redukcija javne potrošnje, poveanje poreza, prodaja državnog kapitala i drugih resursa države i entiteta, zaduživanje kod komercijalnih banaka i drugo), **zatim evaluaciju ostvarenja ključnih ciljeva iz pisma namjere koje su vlasti BiH zaključile s MMF-om** (ekonomski rast, poslovno okruženje, strukturalne i druge reforme i drugo), te identifikaciju razloga za eventualni produžetak aranžmana s MMF-om, **kao i prikaz ciljeva i novih podržaja reformi koji bi se našli u pismu namjere**, uz eventualni produžetak aranžmana sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF)".

Proračun za 2013. godinu

Proračun institucija BiH i međunarodnih obaveza za 2013. godinu, na Vijeće ministara je utvrđen 16.11.2012. godine, u visini = **1.738.476.010 KM**, s tim da je za financiranje institucija BiH izdvojen iznos od = **950.000.000 KM** i na razini je iznosa za 2012. godinu, dok je preostali iznos proračuna od = **788.476.010 KM** predviđen za servisiranje vanjskog duga.

Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH spomenuti proračun je usvojio, na 38. sjednici održanoj, 06.12.2012. godine i dostavio ga Domu naroda PSBiH na daljnje razmatranje. Dom naroda PSBiH je održao dvije plenarne sjednice, 06.12.2012. godine, te je tako, na 24. i 25. sjednici Doma, istoga dana u dva itanja usvojio Prijedlog zakona o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obaveza za 2013. godinu. Dakle, sukladno poslovnim kriterijim i zakonskim odredbama, što znači i usvajanje proračuna u toku oj kalendarskoj godini za narednu godinu.

Jedan od ključnih razloga za usvajanje državnog proračuna za 2013. godinu je bio taj što je Vijeće ministara BiH na sjednici održanoj, 29.11.2012. godine, **donijelo zaključak kojim je od Parlamentarne skupštine BiH zatražilo da po žurnoj proceduri**, u što kraju em roku, razmatra i usvoji Prijedlog zakona o proračunu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2013. godinu, a razlog za žurnu proceduru je bila potreba da se "stand by" aranžman sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF) ne dovedi u pitanje, a time i financiranje institucija BiH, posebno entitetskih.

Prijedlog proračuna institucija BiH za 2013. godinu polazio je od Globalnog fiskalnog okvira bilansa i politika u našoj zemlji za razdoblje od 2013. do 2015. godine, s ciljem provođenja mjera štednje institucija BiH, koje je dogovorilo Fiskalno vijeće u okviru "stand by" aranžmana sa MMF-om, uključujući i i zadržavanje broja uposlenih u institucijama BiH na razini iz 2012. godine, jer je

usvajanje prora una na državnoj i entitetskoj razini bio klju ni uvjet MMF-a za isplatu nove tranše "stand by" aranžmana u iznosu od 120 miliona KM.

Dakle, bez dodatnog "pritska" MMF-a, teško bi se dogodilo da se državni prora un usvoji prije kraja 2012. godine za prošlu 2013. godinu,ime su zastupnici i delegati oba doma PSBiH pokazali da mogu, kada to žele i kada imaju odre eni interes, uz spomenuti "pritisak" od odre enih finansijskih ili drugih me unarodnih institucija, brzo reagirati i donositi potrebne zakone/strategije/odluke, a u ovom sluaju, u zakonskom roku usvojiti Prora un, koji je, svakako,klju ni dokument neophodan za funkcioniranje institucija Bosne i Hercegovine, te institucija oba bh. entiteta.

Ina e, zna ajnije pove anje sredstava za servisiranje vanjskog duga BiH u prošloj, 2013. godini - ukupno =788.476.010 KM, zna ilo je pove anje od =343.548.010 KM u odnosu na iznose iz Prora una za 2012. godinu, govori u prilog injenici da je BiH i oba njena entiteta, ušla u vrlo neizvjesnu politiku zaduživanja, jer se drasti no pove avaju obveze za otplate vanjskog duga u jednoj godini (80-90%), dok prije 10-tak godina, ukupna otplata kredita u BiH nije prelazila, na svim razinama vlasti, cca 150-200 mil. KM. Posebno je zabrinjavaju e što su u 2014. godini, obveze otplate vanjskog duga skoro izjedna eni sa iznosom planiranim za financiranje institucija (cca =850.000.000 KM), a dodatni problem je što se esto ve ina sredstava iz MMF-ovog kredita koristi za tzv. "krpanje rupa" u prora unima, prije svega, entitetskih ili pak otplate ranije preuzetih kredita.

Prora un za 2014. godinu

Prora un institucija BiH i me unarodnih obveza za 2014. godinu, utvr en je na 39. sjednici Vije a ministara BiH, koja je održana, 19.11.2013. godine.

VISINA DRŽAVNOG PRORA UNA ⁵ U AKTUALNOM SAZIVU VMBIH (2011. -2014.):			
2011.	2012.	2013.	2014.
Prora un:	Prora un:	Prora un:	Prora un:
1.245.815.493 KM	1.394.928.010 KM	1.738.476.010 KM	1.796.392.968 KM

⁵Vije a ministara BiH niti jednom u posljednje 4. godine nije utvrdilo Zakon o prora unu institucija Bosne i Hercegovine i me unarodnih obveza Bosne i Hercegovine za narednu godinu najkasnije do 15. listopada u teknu oj kalendarskoj godini za narednu, što je sadržano u stvaku (2) lanka 10. Zakona o financiranju institucija BiH. te Poslovniku o radu oba doma Parlamentarne skupštine BiH.

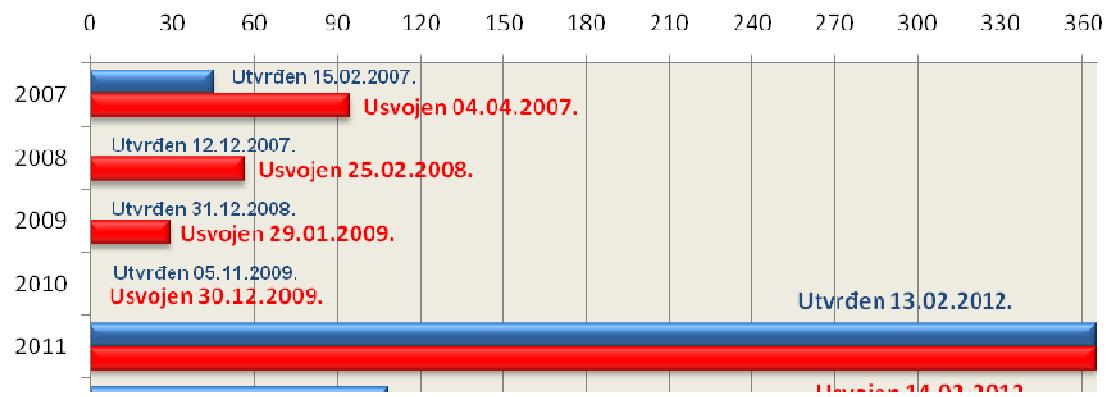
Nacrtom Zakona o Prora unu institucija BiH i me unarodnih obveza za 2014. godinu utvr en je iznos prora una od =1.796.392.968,00 KM, od ega su ukupni prihodi za financiranje institucija i primici na razini 2013. godine i iznose =950.000.000,00 KM, a prihodi za servisiranje vanjskog duga su =846.392.968 KM i ve i su za =57.916.958 K ili pak 7% u odnosu na prora un 2013. godine.

U strukturi prihoda dominira zahva arje s Jedinstvenog ra una u identi nom iznosu, **kao i 2013. godine od =750.000.000,00 KM**. Projiciranim prora unom ukupna javna potrošnja svodi se na razinu koju omogu avaju realni prihodi bez zastoja u provedbi reformi, a prioriteti su **izgradnja državnih funkcija u vezi sa ispunjavanjem uvjeta za Europsko partnerstvo i pristupanje NATO-u, osiguranje sredstava za održavanje op ih izbora u BiH, kao i kadrovsko ja anje Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije**.

Tako er, prilikom izrade prora una vodilo se ra una o osiguranju sredstava za izradu novih osobnih iskaznica i voza kih dozvola, dijelu sredstava za projekt digitalizacije, **te potrebnim sredstvima u svezi s popisom stanovništva u BiH, kao i nužnom dijelu sredstava za projekte višegodišnjih kapitalnih ulaganja**. Vije e ministara BiH zaklju ilo je da e se nedostaju a sredstva za nastavak projekta digitalizacije u BiH **osigurati iz viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije (RAK)**. U tom kontekstu, zaduženo je Ministarstvo komunikacija i prometa da pripremi odgovaraju u odluku i dostavi je Vije u ministara BiH na usvajanje. Tako er, **Nacrt prora una polazi od Globalnog okvira fiskalne bilance i politika u Bosni i Hercegovini za razdoblje 2014. – 2016. godine**, s ciljem provo enja mjera štednje institucija BiH i bit' e pra en setom mjera, kojima e se ostvariti uštede u visini od oko pet milijuna KM.

U kontekstu navedenog, podsje amo da je Dom naroda PSBiH na svojoj 35. sjednici održanoj, 30.12.2013. godine, u rekordno kratkom vremenu, po žurnom postupku, **usvojio Prijedlog zakona o prora unu institucija BiH i me unarodnih obveza BiH za 2014. godinu**. Od dvanaest nazo nih izaslanika/delegata Doma naroda, ZA je glasovalo devet izaslanika/delegata, PROTIV su bila tri, dok suzdržanih glasova nije bilo. Prethodno je Zastupni ki dom PSBiH **usvojio Prijedlog prora una institucija BiH i me unarodnih obveza BiH za 2014. godinu**, sa amandmanima sadržanim u izveš u Povjerenstva za financije i prora un Zastupni kog doma PSBiH.

Tempo utvrđivanja Prijedloga zakona o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH u VMBiH i usvajanja istog u PSBiH - razdoblje od 2007.-2014. godine

sredstava e se vršiti na osnovu kriterija koje pojedina no utvrde predsjedavaju i i zamjenik predsjedavaju eg, da li to zna i da svako od ove trojice ustanovljuje svoje li ne kriterije za raspored ovih sredstava, jer tako piše ovdje? Dakle, svako e odlu iti na osnovu kojih kriterija e to uraditi i podijeliti? Dakle, prvo me interesuje da li je to 4% za sve njih i da li to zna i da svako od njih pojedina no odlu uje kako e ta sredstva podijeliti, jer prvi put u Zakonu imamo i taj patent? Mislim, do sad je bilo ponekad te prakse, ali da u Zakonu piše da e svako odlu ivati kako ho e da dijeli budžetska sredstva, to prvi put da se taj patent primjenjuje. Pa ipak da to razjasnimo".

Tako er, sve više se u javnosti uje da se spomenuta sredstva iz teku e pri uve dijele bez jasnih i transparentnih kriterija, a posebno spomenuta sredstva od 4% od iznosa spomenute teku e pri uve, koja po "svom naho enju", odnosno na temelju kriterija koje predsjedatelj Vije a ministara BiH i njegovi zamjenici kreiraju ponaosob, što i nije dobra i poželjna praksa za bilo koju instituciju vlasti.

Ukoliko se želi posti i maksimalna transparentnost pri trošenju prora unskog novca, tj. novca poreskih obveznika, što je, izme u ostalog, i obveza javnih dužnosnika na svim razinama u našoj zemlji, treba žurno stvoriti zakonske prepostavke, kojim e se ubudu e onemogu iti trošenje stotina tisu a KM od strane predsjedatelja i zamjenika predsjedatelja Vije a ministara BiH, koji imaju mogu nost interventno koristiti ta sredstva, na temelju kriterija koje oni sami odre uju (2013. godine taj iznos je bio cca 340.000 KM, dok je za 2014. godinu taj iznos znatno manji – cca 150.000 KM). Dakle, nedopustivo je da se prora unska sredstva troše bez jasnih i transparentnih kriterija, jer togra ane dovodi do odre enih sumnji, pogotovu u predizbornu vrijeme, pa stoga za svaku KM novca poreskih obveza, odluku treba donijeti Vije e ministara BiH, bez "povlastica" za bilo koga.

Naime, sredstva teku e rezerve, odobrena u skladu sa **Odlukom Vije a ministara BiH o prijenosu ovlaštenja predsjedatelju i zamjenicima predsjedatelja Vije a ministara za interventno korištenje iznosa od 4% sredstava teku e prora unske rezerve, realizuju se na temelju pojedina nih odluka predsjedatelja i zamjenika predsjedatelja Vije a ministara o interventnom korištenju teku e rezerve, a dodjelu sredstava vrši e shodno kriterijima koje ponaosob utvrde predsjedatelj i zamjenici predsjedatelja Vije a ministara BiH.** Dakle, Vije e ministara BiH odlu uje o korištenju prora unske pri uve, na prijedlog nadležnog prora unskog korisnika i uz prethodno pribavljanje mišljenja Ministarstva financija i trezora BiH, a sukladno Ianku 17.Zakona o financiranju institucija BiH.

Kada je rije o procesu budžetiranja, najve e zamjerke se mogu uputiti na kašnjenje pri usvajanju Dokumenta okvirnog prora una (DOP) za razdoblje 2014 – 2016. godina. Na ovaj na in je prekršen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju institucija BiH iz 2009. godine, u lanku 5a, koji jasno definira da je: „Vije e ministara obvezno usvojiti Dokument okvirnog prora una najkasnije do 30. lipnja, a Ministarstvo financija i trezora obvezno je objaviti usvojeni Dokument okvirnog prora una na službenoj web-stranici Ministarstva financija i trezora najkasnije do 15. srpnja“

Me utim, tek na svojoj 66. sjednici, održanoj, 23.10.2013. godine, Vije e ministara BiH je, na prijedlog Ministarstva financija i trezora, usvojilo Dokument okvirnog prora una institucija Bosne i Hercegovine za razdoblje od 2014. do 2016. godine, uz kašnjenje od 114 dana.

Prema DOP-u, predvi eni iznosi za financiranje institucija BiH na godišnjoj razini do 2016. godine iznose **950 milijuna KM**, a prihodi od nelzravnih poreza **750 milijuna KM**. Prilikom izrade DOP-a i utvrivanja gornjih granica rashoda, vodilo se ra una o prioritetima koji uklju uju ispunjavanje uvjeta za Europsko partnerstvo, priklu enje NATO-u i osiguravanju dijela sredstava za višegodišnja ulaganja prora unskih korisnika.

Sa usvajanjem Dokumenta okvirnog prora una, aktualni saziv Vije a ministara je kasnio i pretprošle, 2012. godine, obzirom da je DOP BiH za razdoblje 2013 – 2015. godina usvojen **28. studenog 2012. godine**, što je zna ilo kašnjenje od 149 dana, a primarnu odgovornost u ovom procesu ima **Ministarstvo financija i trezora i ministar Nikola Špiri**, jer Vije e ministara usvaja Dokument okvirnog prora una na prijedlog ovog ministarstva.

REALIZACIJA PROGRAMA RADA VIJE A MINISTARA BIH U 2013. GODINI:

Vije e ministara BiH tijekom 2013. godine jeod planiranih **669 mjera**, koje su sadržane u Programu rada Vije a ministara za 2013. godinu, realiziralo ukupno **426 mjera** (63,7%), što je nešto bolji rezultat od ispunjenja godišnjeg Programa rada Vije a ministara za 2012. godinu (60%) i **što je definitivno najbolji rezultat po ovom pitanju u posljednjih 7 godina**, koliko CCI radi monitoring rada Vije a ministara BiH. **Podsje amo da je u 2011. godini Vije e ministara radilo bez programa rada**, dok je realizacija Programa rada u 2009. godini, koja je bila preposljednja godina pred op e izbore 2010. godine, **iznosila 52,4%**, pa možemo re i da je aktuelno **Vije e ministara efikasnije za cca 11%**.

Grafikon 05.

Istovremeno, ako sve navedemo sagledamo u odnosu na potrebe i o ekivanja gra ana za poboljšanje životnog standarda, te ubrzanja euroatlanskog puta BiH, gra ani Bosne i Hercegovine i dalje ne mogu biti zadovoljni sa spomenutom realizacijom, jer su **243 mjere iz programa rada za 2013. godinu ostale nerazlizirane, me u kojima je ak 48 zakona**, da ne govorimo o važnim strategijama, podzakonskim aktima, informativno-analizi kim mjerama itd., a koje su vezane za europski put BiH, te aktivnosti na stvaranju pozitivnog ambijenta za rješavanje goru ih problema gra ana BiH.

Godišnjim planom rada Vije a ministara BiH za 2013. godinu, koji nije revidiran tijekom 2013. godine, **bilo je planirano spomenutih 669 mjer⁶ za realizaciju, a u najve om obimu planirane mjer**

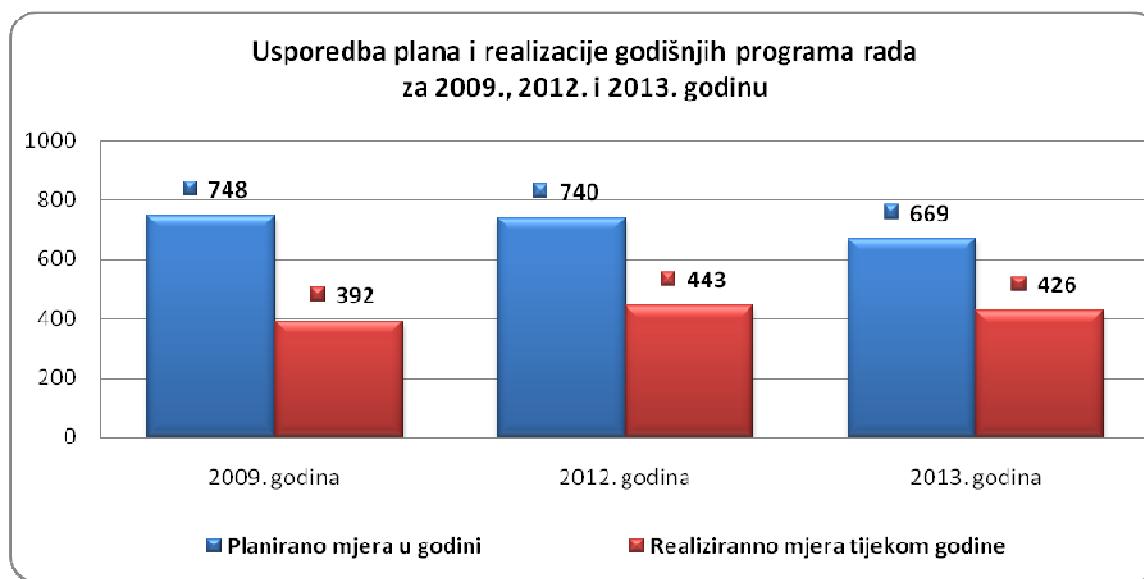
⁶ Cjelokupan dokument Program rada Vije a ministara BiH za 2013. godinu sadrži taksativan prikaz preko 700 aktivnosti, ali analizom teksta možemo utvrditi kako se odre en broj odnosi na redovite, svakodnevne, aktivnosti ministarstva, uprava i direkcija, sukladno njihovim nadležnostima i obvezama. Ako se fokusiramo samo na mjeru iju realizaciju možemo verificirati kroz usvajanje na sjednicama Vije a ministara BiH i ili Parlamentarne skupštine BiH, kao

se nalaze u okviru ministarstva, tako da su ministarstva odgovorna za 75% akata iz ovogodišnjeg Programa rada Vije a ministara, a preostalih 25% su u ingerenciji agencija, direkcija, ureda itd.

Treba svakako spomenuti i dugogodišnje zamjerke na programe rada Vije a ministara BiH, u smislu nedostatka krajnjih rokova za usvajanjem mjere na sjednicama Vije a ministara BiH, u prili no velikom broju slu ajeva, tj. planiranje roka na na in - „tijekom godine“, „do kraja godine“, „kontinuirano“ isl. Ponovi smo da smo takvima mjerama moglikao krajnji rok za njihovu realizaciju ozna iti, 31. prosinac 2013. godine. Na ovaj na in, kada je rije o Programu rada za 2013. godinu, imali smo situaciju da je Vije e ministara u prosincu 2013. godine planiralo realizovati 162 mjera, tj etvrtinu ukupno planiranih mjeru, što zasigurno nije odgovaralo stvarnim namjerama.

Ina e, u 2013. godini je došlo, istovremeno, i do pada u obimu planiranih mjeru (oko 10%) i do stanovitog pada u njihovoj realizaciji (4%).

Ostvareni rezultat, u smislu broja realiziranih mjeru je, ipak, za 9% bolji nego u 2009., kao tre oj godini mandata prethodnog saziva Vije a ministara. Stim što je sam procent realizacije znatno ve i, usljud injenice da je Vije e ministara 2009. godine imalo znatno ambiciozniji plan, od Vije a u 2013. godini.

Grafikon 06.

i one mjeru koje e biti objavljene u Službenim novinama (Pravilnici, naredbe, i drugi akti koje potpisuje ministar bez potrebne verifikacije na Vije u ministara, a koji se objavljaju u Službenim novinama BiH), onda dolazimo do brojke 669.

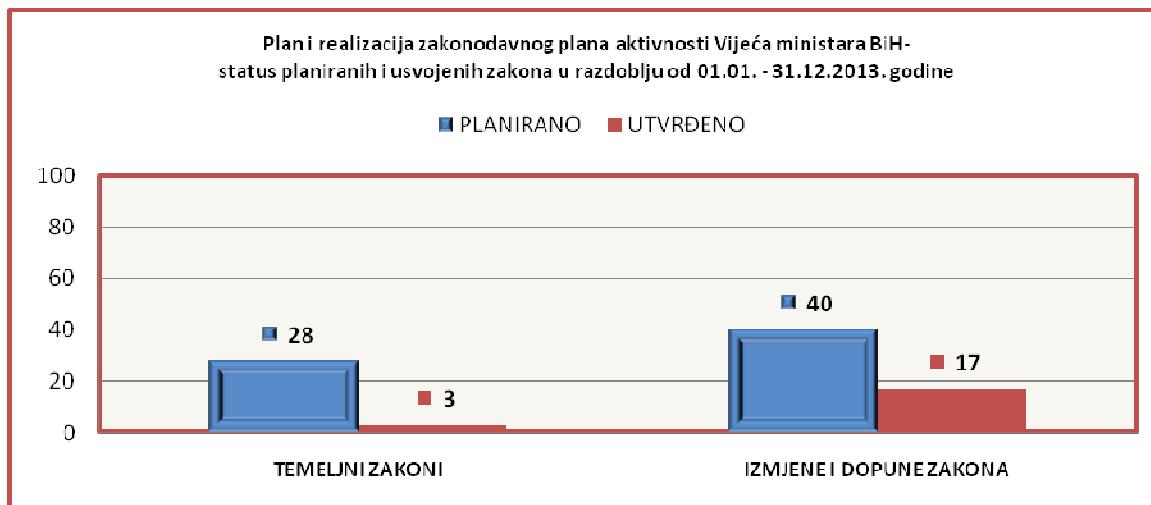
Gledaju i po ministarstvima,**Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa je imalo najboljniji plan od 135 mjera za realizaciju u 2013. godini**, što je više nego su zajedno planirali**Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo odbrane, Ministarstvo prometa i komunikacija i Ministarstvo pravde.**

Spomenimo i da je CCI u više navrata, tijekom proteklih godina, **ukazivao na potrebu kvalitetnijeg planiranja unutar svih institucija, kako se ne bi dogodilo da se realizira više neplaniranih od planiranih mjera, no, zasad ozbiljnijeg pomaka u ovome nema.**

REALIZACIJA ZAKONODAVNIH AKTIVNOSTI VIJEĆE A MINISTARA BIH ZA 2013. GODINU:

U Programa rada⁷ Vijeće ministara BiH za 2013. godinu, koji se odnosi na zakonodavni dio, nalazi se popis od 72 planirana zakonodavna akta. Međutim, kada smo izvršili analizu istog, te analizirali navedena obrazloženja za donošenje tih zakona, uvidjeli smo da se u 2 slučaju ne radi o zakonima, već o inicijativama za donošenje određenih zakona. Tako je, u jednom slučaju zakonodavnog plana VMBiH se navodi kako će Ministarstvo sigurnosti raditi na izradi dijela Zakona o elektroničnim komunikacijama BiH, dok je taj zakon planiralo Ministarstvo prometa i komunikacija, i na kraju pod brojem 72 zakonodavnog programa umjesto zakona našao se „Nacrt sporazuma o raspodjeli nepokretne državne imovine“. Dakle, nakon provedene analize i brisanja 4 spomenute mјere, koje ne bi trebale biti dio zakonodavnog programa rada Vijeće ministara BiH za 2013. godinu, konstatirali smo da je Vijeće ministara u 2013. godini bilo u obvezi utvrditi 68 različitih zakona (28 temeljnih, te 40 zakona, koji su izmјene i dopune već postojećih zakona).

Zaključno sa 31.12.2013. godine, od 68 zakona planiranih programom rada Vijeće ministara BiH za 12. mjeseci 2013. godine, utvrđeno je svega 20 zakona, među kojima su tri temeljna (nova) zakona, ra unajući i Zakon o Proručniku institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2014. godinu, koji je u formi Nacrta utvrđen u Vijeće ministara BiH, a potom ga je Predsjedništvo BiH utvrdilo u formi prijedloga i dostavilo u parlamentarnu proceduru Zastupničkog doma PSBiH, dok su preostalih 17 utvrđenih zakona u Vijeće ministara BiH, izmјene i dopune već postojećih (podsjećamo da je u prvih 9. mjeseci 2013. godine bilo utvrđeno svega 13 zakona i svi su bili izmјene i dopune zakona).

⁷http://www.vijeceministara.gov.ba/home_right_docs/default.aspx?id=14234&langTag=bs-BA

Grafikon 07.

Naime, Vijeće ministara BiH već godinama ima lošu realizaciju zakonodavnog plana aktivnosti u odnosu na vlastiti program rada, a podsećamo da je u trećoj mandatnoj godini prošlog saziva Vijeće ministara BiH bilo usvojeno ukupno 65 zakona za 12. mjeseci 2009. godine, te da je od toga tek 50 zakona bilo sadržano u programu rada VMBiH za spomenutu godinu, dok su 15 bili neplanirani. Pri tome, ni spomenuti rezultat od 50 zakona koji su uvršteni na Vijeće ministara BiH iz programa rada tijekom 2009. godine nije bio zadovoljavajući, jer je to bilo ispunjenje vlastitog plana rada od 51,5%, obzirom da je bilo planirano 97 zakona u programu rada za 2009. godinu.

Realizacija zakonodavnih aktivnosti Vijeća ministara BiH u 2013. godini
-utvrđeni planirani i neplanirani zakoni za 12. mjeseci 2013. godine

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	9	2	1	3
Ministarstvo komunikacija i prometa	10	0	0	0
Ministarstvo za judska prava i izbjeglice	2	0	0	0
Ministarstvo civilnih poslova	6	4	2	6
<hr/>				
Agencija za statistiku BiH	3	1	0	1
Agencija za rad i zapošljavanje	0	0	0	
Agencija za javne nabavke	0	0	1	1
Ured predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH	0	0	1	1
<hr/>				
Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost	0	0	1	1
Uprava za indirektno oporezivanje	0	0	2	2
Upravni odbor UIO				
<hr/>				
UKUPNO:	68	20	14	34

Tabela 3. Prikaz plana i realizacije, po predlagateljima, zakona iz Programa rada VMBiH za 2013. g.

Najviše neraliziranih ("neutvrđeni zakoni") ostalo kod Ministarstva pravde BiH – **ukupno 11 zakona od 17 planiranih**, zatim Ministarstva komunikacija i prometa – **ukupno 10 zakona od 10 planiranih**, Ministarsvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa **ima zaostatak od 7 nerealiziranih zakona od 9 planiranih**, a Ministarsvo sigurnosti **nije realiziralo 6 od 9 planiranih zakona**. Ukupno 4 nerealizirana zakona od 7 planiranih ima Ministarstvo financija i trezora, Ministarstvo civilnih poslova **nije realiziralo 2 zakona od 6 planiranih**, a Ministarstvo vanjskih poslova BiH **ima 2 zakona nerealizirana od 3 planirana**, dok Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, te Ministarstvo obrane imaju po 2 nerealizirana zakona od po 2 planirana. Od drugih predlagatelja, **Agencija za statistiku BiH je programom rada Vijeće ministara BiH za 2013. godinu planirala utvrđivanje 3 zakona na VMBiH, od kojih je usvojen 1**, a 2 zakona su ostala nerealizirana u 2013. godini.

➤ **Parlamentarni status zakona koji su utvrđeni na Vijeće ministara BiH**

Od ukupno 43 zakona Vijeće ministara BiH koji su bili u parlamentarnoj proceduri PSBiH tijekom 2013. godine, usvojeno je 25 zakona, od kojih je 11 planiranih iz programa rada Vijeće ministara BiH za 2013. godinu, te 14 neplaniranih zakona. Od spomenutih 11 zakona koji su planirani programom rada VMBiH, jedan je dostavljen u PSBiH 2012. godine, a ostalih 10 su dostavljeni tijekom 2013. godine, što znači da je u PSBiH usvojeno ukupno 25 zakona Vijeće ministara BiH od ukupno usvojenih 35 zakona u PSBiH tijekom 2013. godine (10 zakona je predloženo od drugih predlagatelja, računajući i 1 od Predsjedništva BiH – Zakon o proračunu za 2014. godinu).

Uz spomenutih 25 usvojenih zakona, **odbijeno je 9 zakona Vijeće ministara** (2 odbijena zakona iz programa rada Vijeće ministara BiH za 2013. godinu, te još 7 neplaniranih zakona). Zaključno sa 31.12.2013. godine, **1 zakon predložen od Vijeće ministara BiH je ostao na usuglašavanju teksta kod Zajedničkog povjerenstva oba doma PSBiH, za 1 zakon je obustavljena procedura u PSBiH, dok je ukupno 7 zakona** (6 zakona iz programa rada VMBiH za 2013. godinu i 1 neplanirani zakon..) **ostalo u proceduri Parlamentarne skupštine BiH.**

Podsetimo da je u prvom kvartalu 2013. godine, između ostalog, odbijen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o jedinstvenom matičnom broju u BiH, s tim da je istoimeni zakon ponovo utvrđen u drugom kvartalu prošle, 2013. godine na Vijeće ministara BiH, a potom je usvojen i na sjednicama oba doma Parlamentarne skupštine BiH, zaključno sa 05.11.2013. godine. Na ovaj zakon bilo je pokrenuto pitanje vitalnog nacionalnog interesa od strane delegata Kluba bošnjačkog naroda.

Tako je, u drugom kvartalu Vijeće ministara BiH je, između ostalog, **utvrdilo i Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine**⁹, ali je za ovaj zakon obustavljena procedura u PSBiH. Dakle, zaključno sa 31.12.2013. godine, **ukupno 7 zakona Vijeće ministara BiH se nalazi u parlamentarnoj proceduri PSBiH.**

Za 8 zakona bilo je pokrenuto pitanje zaštite vitalnog nacionalnog interesa od strane delegata, uglavnom, Kluba bošnjačkog naroda u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH.

---

⁹Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH pojedine odredbe ovog zakona uskladjuju se sa odlukom Ustavnog suda BiH koji se odnosi na nazive opština u Republici Srpskoj i pitanje lokalnih izbora u Mostaru.

EVIDENTIRANA KAŠNJENJA U REALIZACIJI PLANIRANIH OBVEZA VMBIH U 2013. GODINI:

Zaklju no sa 31.12.2013. godine, **ostalo je još 11 nerealiziranih državnih strategija**,koje su bile planirane programom rada Vije a ministara BiH za razdoblje od 01.01. – 31.12.2013. godine:

- **Strategija razvoja statistike BiH do 2020.g,**
- **Strategija BiH za borbu protiv organiziranog kriminala (2013. - 2015.),**
- **Strategija za uspostavljanje poticajnog okruženja za razvoj održivog civilnog društva u BiH,**
- **Strateški plan ruralnog razvoja BiH,**
- **Okvirna strategija razvoja energetskog sektora u BiH – izrada principa,**
- **Strategija za provo enje Konvencije Vije a Evrope o suzbijanju i borbi protiv nasilja nad ženama i u porodici (CAHVIO),**
- **Strategija za poboljšanje prava nacionalnih manjina u BiH;**
- **Strategija upravljanja državnim dugom,**
- **Strateška platforma i akcijski plan obrazovanja odraslih u BiH,**
- **Strategija transporta u BiH, te**
- **Strategija sigurnosti prometa na cestama u BiH.**

U kontekstu navedenog, da su bili ispunjeni klju ni uvjeti za ubrzanje europskog puta Bosne i Hercegovine, **naša zemlja ne bi ekala više od 5,5 godina (i još eka.) da na snagu stupa Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju** i vrlo je izvjesno da bi BiH ve sada bila kandidat za lanstvo u EU, te **otpela pregovore po odre enim poglavljima**, kako to ve izvijeno vrijeme ini Crna Gora, **kao i Republika Srbija, koja je 21. sije nja 2014. godine otpela pregovore sa Europskom unijom**, dok je Republika Hrvatska od 01. srpnja 2013. godine, **postala 28. punopravna lanica Europske unije**.

Zbog vidne stagnacijeBiH na njezinom europskom putu i trenutne blokade tog puta, Europska komisija je po etkom 2012. godine, **uradila revidirani plan prioriteta, tzv. „Akcioni plan za adresiranje Mape puta“**,koji je usvojen na državnoj i entitetskoj razini, krajem velja e 2012. godine. Naime, rije je o 29 to ki u tom planu, **od kojih su odre ene predstavljene kroz potrebu realizacije nekoliko mјera, što kona an popis ini daleko ve im**.Iz navedenog popisa, Vije e ministara BiH je realiziralo, odnosno utvrdilo „**Zakon o programu zaštite svjedoka u BiH**“, dok još uvijek nema jasnih naznaka za skorije rješavanje klju nog uvjeta za ubrzanje europskog puta BiH, **a to je provedba odluke Europskog suda za ljudska prava u Strazburu u predmetu "Sejdi i Finci"**. U nastavku su

mjere za lju realizaciju je zaduženo Vije e ministara ili odre ena institucija, koja djeluje pri Vije u ministara BiH, a koje su sadržane u spomenutom **Akcionom planu** i nisu realizirane:

- **Strategija socijalne uklju enosti BiH** (suprotno o ekivanjima EK, Vije e ministara BiH je po etkom srpnja 2012. godine donijelo odluku da ne e žuriti sa pripremom nove Strategije socijalne uklju enosti, nego e nastaviti djelovati po staroj, a pri tome ne osvr u i se na podatke o mnoštvu nerealiziranih mjera u postoje em dokumentu);
- **Uspostavljanje apelacionog sustava u BiH** (Ministarstvo pravde je pripremilo Nacrt zakona o apelacionom sudu BiH, ali je uslijedio Tre i sastanak o „Strukturiranom dijalogu o pravosu u izme u EU i BiH“, održan 05-06.07.2012.godine, te je u skladu sa vo enom diskusijom i „Preporukama EK“, te mišljenja Venecijanske komisije pristupilo izradi jedinstvenog „Zakona o sudovima BiH“. Nacrt ovog zakona je pripremljen, na isti su dali mišljenje VSTV BiH, Sud BiH, EK, te se ve duži period radi finalni tekst ovog zakona);
- Usvajanje **Zakona o besplatnoj pravnoj pomo i u BiH**; (Zakon je tijekom 2012. godine bio utvoren na Vije u ministara BiH, ali je odbijen u Parlamentarnoj skupštini BiH)
- Usvajanje **Strategije za razvoj sustava infrastrukture kvaliteta i horizontalnih koordinacijskih mehanizama**;
- Usvojanje **Sveobuhvatne strategija ruralnog razvoja**, koja bi obuhvatila cijeli proctor BiH;
- **Uskla ivanje Carinskog zakona BiH sa Carinskim kodeksom EU**; (Aktivnosti na usuglašavanju teksta zakona su u tijeku i mjera je prenesena u Program rada za 2013. god.);
- Usvajanje **državnog zakona o unapre enju malih i srednjih poduze a i poduzetništva**;
- Usvajanje sveobuhvatne **Energetske strategije Bosne i Hercegovine**, uklju uju i unapre enje energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije- iznimno važna strategija;
- Uspostava **Agencije za zaštitu životne sredine BiH** (potrebno je usvojiti okvirni **Zakon o zaštiti životne sredine BiH**);
- Osiguranje vrhovne revizorske institucije (**osigurati nezavisnost Ureda za reviziju BiH**).

Pored prethodnog popisa, u Bosnu i Hercegovinu je, krajem 2012. godine, stigao još jedan popis obveza naše zemlje, koji je sa inio Štefan Fule, komesar za proširenje EU, u kojem su posebno naglašeni prioriteti iz Izvješ a o napretku BiH za 2012. godinu. Prije svega, cilj navedenog popisa, kao i osobno komesara Fulea, bio je da kroz pismo preporuka pomogne institucijama Bosne i Hercegovine da jasnije prepoznaju prioritete u svom radu tijekom prošle, 2013. godine, a kako bi Izvješ a o napretku BiH za 2013. godinu bilo znatno pozitivnije od prethodnih, koja su bila vrlo

negativna. Dakle, spomenuti popis gospodina Fulea sadrži, još uvijek, **nerealizirane mjere iz "Mape puta", ali i neke druge obveze prema našim vlastima**, koje još nisu završene, a neke od njih su:

- Ukinuti odredbu o **smrtnoj kazni** u Ustavu Republike Srpske;
- Osigurati postojanje efikasnog institucionalnog mehanizma za suradnju sa organizacijama **civilnog društva na svim razinama u Bosni i Hercegovini**;
- Unaprijediti **pokazatelje uklju enosti u školama**, uklju uju i i aspekt podijeljenih škola u Federaciji BiH, koje su u javnosti poznate kao "dvije škole pod jednim krovom";
- Poboljšati održivost i djelotvornost u pogledu provo enja akcionalih planova proizišlih iz **Strategije Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Romske zajednice u BiH**;
- Donijeti izmjene i dopune **Zakona o sudovima Republike Srpske**, kojima se garantirapotputna uskla enost s nadležnostima Visokog sudskog i tužiteljskog vije a (VSTV);
- Izmijeniti **Zakon o Visokom sudskom i tužiteljskom vije u**, kojim e se nastaviti ja ati neovisnost pravosu a u Bosni i Hercegovini;
- Potrebno je usvojiti entitetske zakone kako bi se **smanjio zaostatak u rješavanju predmeta**;
- Usvojiti jedinstveni **Zakon o tužiteljstvu u Federaciji BiH**.
- Izraditi sveobuhvatan plan **privatizacije i restrukturiranja javnih poduze a**;
- Dogоворити критерије за **lanstvo u Gospodarsko-socijalnom vije u na državnoj razini**.

Podsje amo da je Bosna i Hercegovina ostala jedina država u regiji, **koja nije predala aplikaciju za kandidatski status u EU**, uz konstataciju da kontinuirano stižu novi zahtjevi i popisi obveza našim vlastima iz Brisela i isti e biti sve ve i narednih godina, **tako da je nužan nagli, naravno, pozitivan iskorak predstavnika vlasti u institucijama naše zemlje**, kako bi se ispunile sve pruzete obveze, te tako otklonile prisutne prepreke, **odnosno deblockirao europski put Bosne i Hercegovine**.

ODNOS PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH I VIJE A MINISTARA BIH U 2013. GODINI:

Europska komisija u svojim godišnjim izvješćima o napretku, kao i doma i javnosti, prethodni su saziv Vijeće ministara BiH **najviše upozoravali na evidentnu sporost na planu zakonodavnih aktivnosti - mali broj utvrđenih zakona i nizak stupanj prolaznosti tih zakona u Parlamentu BiH.** Na žalost, umjesto poboljšanja, bilježimo još lošije rezultate u aktuelnom mandatu.

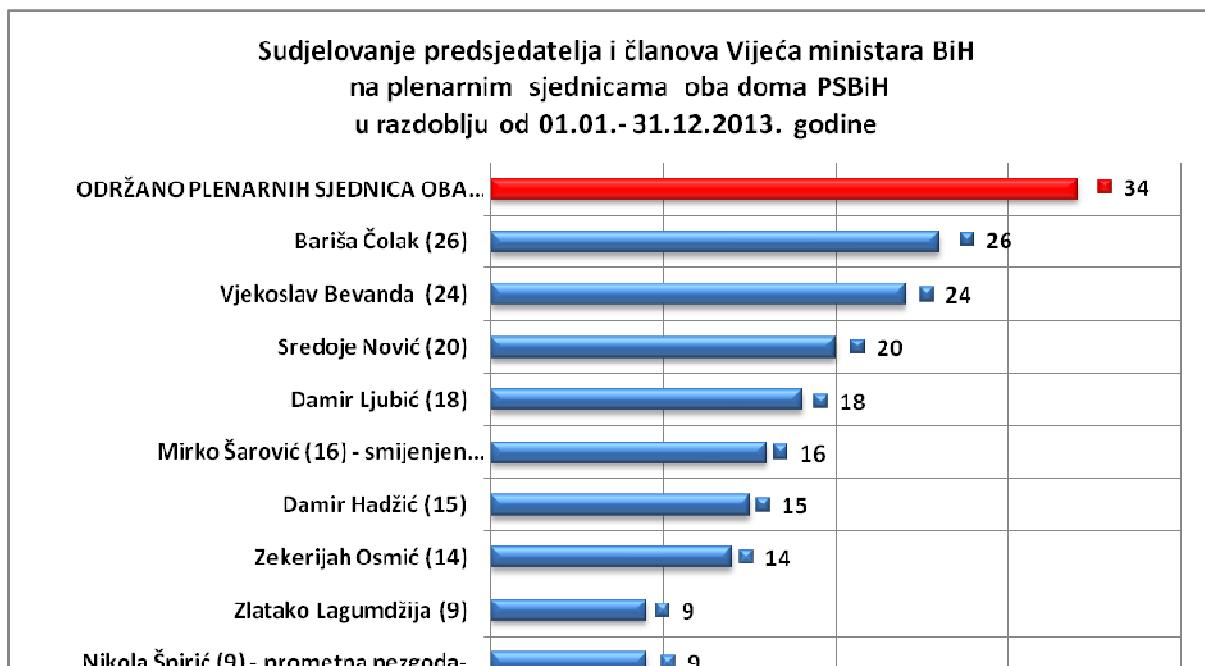
Podsjećamo da je Vijeće ministara BiH u 2013. godini **utvrdilo ukupno 34 zakona, od kojih je 18 usvojeno u Parlamentarnoj skupštini BiH** (11 iz programata rješenja, 6 ugovorenih i 1 u usvojenju).

**Status zakona u Parlamentarnoj skupštini BiH koji su predloženi od Vijeća
ministara BiH u razdoblju od 01.01. - 31.12.2013.godine**

40

situacijama Vijeće ministara utvrđi neki zakon, koji kasnije bude odbijen u jednom od Domova Parlamentarne skupštine. Naime, na 3 usvojena zakona Vijeće ministara u PS BiH, jedan je odbijen.

Što se tiče prisustva Ianova Vijeće ministara sjednicama Parlamentarne skupštine, najviše sudjelovanja u radu plenarnih sjednica oba doma PSBiH, te zajedničkih sjednica oba doma PSBiH, imali su **Bariša Čolak**, ministar pravde BiH (ukupno 26), **Vjekoslav Bevanda**, predsjedatelj Vijeće ministara BiH (24), te **Sredoje Nović**, ministar civilnih poslova, koji je sudjelovao u radu 20 plenarnih sjednica oba doma PSBiH.

U razdoblju koje obuhva a ovo polugodišnje izvješ e, održana je 02. posebna, zajedni ka, sjednica oba doma PSBiH (27.02.2013.) na temu: "**Zastupnici/izaslanici/delegati pitaju-Vije e ministara BiH odgovara**" na kojoj su na pitanja zastupnika i izaslanika odgovarali predsjedatelj **Vjekoslav Bevanda** i ministri u Vije a ministara BiH, a nakon tri uzastopne stanke u radu ove sjednice, **ista jeprekinuta nepostojanja uvjeta za njeno održavanje-nedostatak "kvorum"** (nakon prve stanke u dvorani **nije bilo dovoljno zastupnika/ delegata** oba doma PSBiH, dok nakon druge stanke, **nije bilo dovoljno ministara u Vije u ministara BiH** u Bijeloj dvorani PSBiH...), tako da je spomenuta sjednica nastavljena tek, 26.03.2013. godine.

Tako er, u razdoblju koje obuhva a ovo izvješ e, održana je i 03. posebna, zajedni ka, sjednica oba doma PSBiH (23.10.'13.) na temu: "**Zastupnici/izaslanici/delegati pitaju-Vije e ministara BiH odgovara**", a na spomenutoj sjednici je bilo **nazo no 8 ministara iz Vije a ministara BiH**, ra unaju i i **Vjekoslava Bevandu**, predsjedatelja Vije a ministara BiH, dok su opravdano odsutni bili ministri **Zekerijah Osmi**, ministar obrane BiH (službeni put), te **Fahrudin Radon i**, ministar sigurnosti BiH (službeni put), uz napomenu da su zamjenice/zamjenici i pomo nici spomenutih ministara **nazo III na 03. zajedni koj sjednici oba doma PSBiH**.

I u IV kvartalu 2013. godine, nastavljen je **pozitivan trend** dostavljanja odgovora na postavljena zastupni ka/delegatska pitanja u oba doma PSBiH, **uz podsje anje da se broj dostavljenih odgovora u oba doma PSBiH u odnosu na broj postavljenih pitanja kre e od 80%** - Zastupni ki dom, te 87,5% - Dom naroda PSBiH, što je **najbolji rezultat u posljednjih 7 godina monitoringa rada PSBiH**. Naravno, to još uvijek, ne zna i potpuno poštovanje poslovni kih odredbi, ali je svakako **vidljiv zna ajan pozitivan pomak**, uz podsje anje da svako kašnjenje u odgovorima duže od 30 dana i eventualno, 10 dodatnih dana za produžetak roka, **štotreba blagovremeno najaviti u pisanoj formi** (institucije ne prakticiraju ovaj na in korespondencije sa zastupnicima(delegatima oba doma PSBiH...), predstavlja kršenje Poslovnika o radu oba doma PSBiH, jer postoje odre ena pitanja zastupnika/delegatana koja ve duže razdoblje nije odgovoren o III je djelomi no odgovoren o, a što izaziva nezadovoljstvo samih zastupnica/zastupnika/delegata oba doma PSBiH.

ZAKLJUČCI I PREPORUKE:

1. Tijekom 12. mjeseci 2013. godine, **od 68 zakona**, koji su planirani Programom rada Vijeće ministara BiH za 2013. godinu, **utvrđeno je svega 20 zakona ili manje od 1/3 od broja planiranih (29,4%)**, od čega su samo 3 tzv. "temeljna" zakona ("novi zakoni"), te 17 zakonskih prijedloga koji su izmjene i dopune već postojećih zakona. Vijeće ministara BiH je u 2013. godini **utvrdilo i 14 neplaniranih zakona**, što znači da je Vijeće ministara BiH u 2013. godini **utvrdilo ukupno 34 zakona**. Stoga je neophodno u posljednjoj godini mandata, **znatno pojačati tempo rada u pogledu poboljšanja efikasnosti rada VMBiH**, te pokušati nadoknaditi izgubljeno u proteklim godinama.
2. Iako je od **planiranih 669 mjer**, koje su sadržane u Programu rada VMBiH za 2013. godinu, **realizirano 426 mjeru (63,7%)**, ipak su **243 mjeru iz programa rada za 2013. godinu ostale nerealizirane (36,3%)**, te **ak 48 zakona (70,6%)**, koje Vijeće ministara BiH nije utvrdilo u 2013. godini, a bili su sadržani u njegovom programu rada, uz napomenu da su te mjeru mogli značiti utjecati na stvaranje pozitivnog ambijenta za veće investicije, bolje poslovno okruženje i veće zapošljavanje, te značiti ubrzanje europskog puta BiH. Vijeće ministara BiH treba, prije svega, **preuzeti punu odgovornost za ono što je bilo planirano, a nije realizirano**. Vlastiti programa rada Vijeće ministara i njegova realizacija trebaju biti **primarni cilj u radu Vijeće a ministara**.
3. Pored velikog broja neutvrđenih, a planiranih zakona u programu rada VMBiH za 2013. godinu (48), zaključno sa 31.12.2013. godine, **ostalo je ak 11 nedonesenih važnih strateških dokumenata na državnoj razini**, koji su bili planirani programom rada Vijeće ministara BiH za 2013. godinu. Vijeće ministara BiH treba sve učiniti da se navedene strategije implementiraju u 2014. godini, jer su mnoge od njih važne za stvaranje ambijenta za stvaranje pozitivnog ambijenta u našoj zemlji, te posebno, ubrzanje euroatlanskih integracija BiH.
4. Kada su u pitanju realizirani zakoni u 2013. godini, **najproduktivnije je bilo Ministarstvo pravde na čiji prijedlog je Vijeće ministara BiH utvrdilo ukupno 9 zakona tijekom 2013. godine** (6 iz programa rada i 3 izvanprogramska zakona), a što je više od 1/4 od ukupnog broja utvrđenih zakona u prošloj godini (26,5%). **Ministarstvo civilnih poslova je od 6**

planiranih zakona u programu rada za 2013. godinu, **usvojilo 4 zakona iz programa, te još 2 izvanprogramska zakona – ukupno 6**, dok je **Ministarstvo financija i trezora od 7 planiranih zakona, usvojilo 3 zakona iz programa rada, te još 2 izvanprogramska – ukupno 5 zakona.**

ak tri ministarstva, koja su planirala ukupno 14 zakona, nisu usvojili niti jedan zakon tijekom 2013. godine - **Ministarstvo komunikacija i prometa je planiralo usvajanje 10 zakona – nije usvojen niti jedan zakon, dok su Ministarsvo obrane i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice planirali usvajanje po 2 zakona u 2013. godini, ali nisu usvojili niti jedan zakona za 12. mjeseci prošle godine.** Treba izvršiti analizu stanja koje je dovelo do situacije da 3 ministarstva nisu usvojila niti jedan zakon, te unutar istih tražiti odgovornost za neispunjeno preuzetih obveza, kao znak neodgovornosti.

5. Vijeće ministara BiH, **trebablagovremeno usvajati svoj godišnji program rada**, kako bi se pravovremeno odgovorilo na lanak 1. stavak (1) Poslovnika o radu Vijeće ministara BiH, u kojem se kaže da "Vijeće ministara donosi godišnji program rada, po pravilu, do po etaka kalendarske godine", ipak je i ovog puta, evidentirano kršenje ovog lanka, jer je **Program rada Vijeće ministara BiH za prošlu 2013. godinu usvojen 17. 01.2013. godine, sa 17 dana kašnjenja u odnosu na poslovni ke odredbe, dok je Program rada Vijeće ministara za teku u 2014. godinu usvojen, 22.01.2014. godine, zna i sa 22 dana kašnjenja.** Podsjeteamo da je **Vijeće ministara te godine radilo bez programa rada, po principu "ad-hoc" rješavanja problema, pa stoga jedna od najvažnijih institucija državne vlasti ne bi trebala raditi na taj način i ista bi trebala biti pozitivan primjer svih drugim institucijama vlasti u BiH.**
6. I dalje je nastavljena loša suradnja Vijeće ministara i Parlamentarne skupštine BiH, iako obje institucije, imaju identičnu "vladajuću" vlast, jer **utvrđuju zakone u jednoj instituciji** (Vijeće ministara BiH), a potom te zakone "obaraju" u drugoj instituciji (PSBiH), što govori o **disfunkcionalnosti vlasti na državnoj razini**. Naime, od 43 zakona koje je Vijeće ministara BiH dostavilo u PSBiH tijekom 2013. godine, uz zaostatke iz 2012. godine, **usvojeno je svega 25 zakona, odbijeno je 9 zakona, za 1 zakonski prijedlog je obustavljena procedura, jedan zakon je na usuglašavanju teksta zakona kod Zajedničkog povjerenstva oba doma PSBiH, dok je u parlamentarnoj proceduri PSBiH zaključeno sa 31.12.2013. godine, ostalo 7 zakonskih prijedloga predloženih od strane Vijeće ministara BiH.** Nedopustivo je da dvije institucije sa identičnom vlasti u jednom, u jednoj usvajaju, dok u drugoj obaraju zakone, što negativno utječe na ukupnu efikasnost u radu i lošu uinkovitost ove važne institucije.

7. Ukoliko se želi posti i maksimalna transparentnost pri trošenju prora unskog novca, tj. **novca poreskih obveznika**, što jest obveza javnih dužnosnika na svim razinama u našoj zemlji, treba žurno stvoriti zakonske pretpostavke, kojim e se ubudu e onemogu iti trošenje stotina tisu a KM od strane predsjedatelja i zamjenika predsjedatelja Vije a ministara BiH, koji imaju mogu nost interventno koristiti ta sredstva, na temelju kriterija koje oni sami odre uju (2013. godine taj iznos je bio cca 340.000 KM, dok je za 2014. godinu taj iznos znatno manji – cca 150.000 KM). Dakle, nedopustivo je da se prora unska sredstva troše bez jasnih i transparentnih kriterija, **jer togra ane dovodi do odre enih sumnji, pogotovu u predizbornu vrijeme**, pa stoga za svaku KM prora unskog, tj. novca poreskih obveza, **odluku treba donijeti Vije e ministara BiH**, bez "povlastica" za bilo koga. Dakle, što skorija izmjena dopuna Zakona o financiranju institucija BiH, **kako bi se ovi nedostaci otklonili**.
8. Vlast na državnoj razini, prije svega Vije e ministara BiH i Parlamentarna skupština BiH **ne smije zaboraviti preuzete obveze iz "Mape puta"**, u kojoj su pobrojane važne strategije i zakoni koje treba što prije usvojiti, a radi se oStrategiji socijalne uklju enosti BiH, jedinstvenog „Zakona o sudovima BiH, Zakona o besplatnoj pravnoj pomo i u BiH, sveobuhvatne Strategija ruralnog razvoja , uskla ivanju Carinskog zakona BiH sa Carinskim kodeksom EU, državnog Zakona o unapre enju malih i srednjih poduze a i poduzetništva, sveobuhvatne Energetske strategije za BiH (uklju uju i unapre enje energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije), kao i novog antikoruptivnog zakona, uskla enog sa EU standardima, te novog Zakona o javnim nabavkama i drugih važnih zakona i strategija, koji mogu zna ajnje doprinijeti stvaranju pozitivnog ambijenta za brže zapošljavanje i ve e investicije u BiH, te zna ajnjem ubrzanju puta naše zemlje ka europskim integracijama.

**DODATAK 1 – TABELARNI PREGLED SVIH ZAKONA KOJE JE AKTUALNO VIJE E
MINISTARA BIH UPUTILO U PARLAMENTARNU PROCEDURU TIJEKOM 2013. GODINE:**

Red. broj	Zakoni koje je Vijeće ministara BiH utvrdilo u 2013. godini	Predlagatelj	Datum utvrđivanja na VMBiH	Program rada-da/ne	Usvojen u PSBiH (da/ne)
1.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o provedbi Konvencije o zabrani razvoja, proizvodnje, gomilanja i uporabe kemijskog oružja i o njegovom uništavanju	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	31-01-2013	NE	DA
2.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom radiotelevizijskom sistemu BiH	Ured predsjedavajući Vijeće ministara BiH	11-01-2013	NE	NE
3.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parni nom postupku Bosne i Hercegovine	Ministarstvo pravde	17-01-2013	NE	DA
4.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u BiH	Agencija za statistiku	23-01-2013	DA	DA
5.	Zakon o odgovornosti za nuklearnu štetu	Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost	23-01-2013	NE	DA
6.	Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o postupku zaključivanja izvršavanja međunarodnih ugovora BiH	Ministarstvo vanjskih poslova	07-03-2013	DA	DA
7.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o jedinstvenom matičnom broju Bosne i Hercegovine (implementacija Odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine)	Ministarstvo civilnih poslova	07-03-2013	DA	NE (odbijen)
8.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju depozita u bankama Bosne i Hercegovine	Ministarstvo finansija i trezora	26-03-2013	NE	DA
9.	Zakon o programu zaštite svjedoka u Bosni i Hercegovini	Ministarstvo sigurnosti	26-03-2013	NE	NE
10.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona BiH o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera (2013.g.)	Ministarstvo pravde	03-04-2013	DA	DA
11.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH	Ministarstvo pravde	15-04-2013	DA	DA
12.	Zakon o volontiranju	Ministarstvo pravde	25-04-2013	NE	NE

13.	Zakon o izmjeni Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine	Ministarstvo pravde	25-04-2013	NE	DA
14.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavama BiH	Ministarstvo finansija i trezora	21-05-2013	DA	DA
15.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vanjskotrgovinskoj komori BiH - novi tekst (2013.g.)	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	28-05-2013	DA	DA
16.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o plama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine (2013.g.)	Ministarstvo finansija i trezora	08-05-2013	DA	DA
17.	Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine - novi tekst (2013)	Ministarstvo pravde	28-05-2013	DA	NE (obust.pro.)
18.	Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o jedinstvenom mati nom broju (implementacija Odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, jul 2013.g.)	Ministarstvo civilnih poslova	17-07-2013	DA	DA
19.	Zakon o izmjenama Zakona o postupku indirektnog oporezivanja	Uprava za indirektno oporezivanje	10-07-2013	NE	DA
20.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prebivalistu i boravištu državljanu Bosne i Hercegovine (2013.g.)	Ministarstvo civilnih poslova	17-07-2013	DA	NE
21.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama Bosne i Hercegovine (2013.g.)	Ministarstvo civilnih poslova	17-07-2013	DA	DA
22.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine (2013.g.)	Ministarstvo civilnih poslova	17-07-2013	DA	DA
23.	Zakon o neradnim danima u vrijeme vjerskih blagdana u Bosni i Hercegovini	Ministarstvo civilnih poslova	18-09-2013	NE	NE (odbijen)
24.	Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini	Upravni odbor UIO	29-08-2013	NE	NE
25.	Zakon o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona BiH (2013.g.)	Ministarstvo pravde	09-09-2013	DA	NE
26.	Zakon o plama i drugim naknadama u sudskim i tužiteljskim institucijama na razini Bosne i Hercegovine	Ministarstvo pravde	08-10-2013	DA	NE (odbijen)
27.	Zakon o izmjenama Zakona o zaštiti tajnih podataka	Ministarstvo sigurnosti	08-10-2013	DA	NE
28.	Zakon o spreavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti	Ministarstvo sigurnosti	23-10-2013	DA	NE
	Zakona o izmjenama Zakona o	Ministarstvo	23-10-2013	NE	

29.	izmirenju obveza po osnovi ra una stare devizne štednje	finansija i trezora			DA
30.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prekršajima BiH	Ministarstvo pravde	12-11-2013	DA	NE
31.	Zakon o javnim nabavkama BiH (novi)	Agencija za javne nabavke	12-11-2013	NE	NE
32.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o grani noj kontroli	Ministarstvo sigurnosti	06-11-2013	DA	NE
33.	Zakon o proraunu institucija Bosne i Hercegovine i me unarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2014. godinu	Ministarstvo finansija i trezora	19-11-2013	DA	DA
34.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju Kompanije za prijenos elektri ne energije u Bosni i Hercegovini	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	05-12-2013	DA	NE

DODATAK 2. – POPIS NEUTVR ENIH ZAKONA KOJI SU BILI PLANIRANI U PROGRAMU RADA VIJE A MINISTARA BIH ZA 2013. GODINU:

Red.br.	Naziv zakona	Predlagatelj
1.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o statistici BiH	Agencija za statistiku
2.	Zakon o popisu poljoprivrede i ruralnog razvoja u Bosni i Hercegovini	Agencija za statistiku
3.	Zakon o lijekovima i medicinskim sredstvima	Ministarstvo civilnih poslova
4.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti	Ministarstvo civilnih poslova
5.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Bosne i Hercegovine	Ministarstvo finansija i trezora
6.	Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o administrativnim pristojbama	Ministarstvo finansija i trezora
7.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za osiguranje u BiH	Ministarstvo finansija i trezora
8.	Zakon o izmjenama Zakona o Centralnoj banci	Ministarstvo finansija i trezora
9.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine	Ministarstvo obrane
10.	Zakon o standardizaciji, kodifikaciji i kontroli kvalitete u oblasti obrane	Ministarstvo obrane
11.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Visokom sudskom i tužila kom vije u BiH	Ministarstvo pravde
12.	Zakon o humanitarnim organizacijama u BiH	Ministarstvo pravde
13.	Zakon o meunarodnoj pravnoj pomoći u građanskim stvarima	Ministarstvo pravde
14.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH	Ministarstvo pravde
15.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Tužiteljstvu BiH	Ministarstvo pravde
16.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu u institucijama BiH (2013.g.)	Ministarstvo pravde
17.	Zakon o sudovima BiH	Ministarstvo pravde
18.	Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći BiH	Ministarstvo pravde
19.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o	Ministarstvo pravde

	Pravobraniteljstvu BiH	
20.	Zakon o političkim strankama u BiH	Ministarstvo pravde
21.	Okvirni zakon o uspostavi zbirnog zajedničkog registra nevladinih organizacija u Bosni i Hercegovini	Ministarstvo pravde
22.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnom i međuentitetskom prevozu	Ministarstvo prometa i komunikacija
23.	Zakon o međunarodnoj i međuentitetskoj unutrašnjoj plovidbi BiH	Ministarstvo prometa i komunikacija
24.	Zakon o pomorskom dobru i pomorskoj plovidbi BiH	Ministarstvo prometa i komunikacija
25.	Zakon o poštanskim uslugama Bosne i Hercegovine	Ministarstvo prometa i komunikacija
26.	Zakon o elektroničkim komunikacijama BiH	Ministarstvo prometa i komunikacija
27.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u cestovnom prijevozu	Ministarstvo prometa i komunikacija
28.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama	Ministarstvo prometa i komunikacija
29.	Zakon o Agenciji za razvoj informacijskog društva BiH	Ministarstvo prometa i komunikacija
30.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zrakoplovstvu BiH	Ministarstvo prometa i komunikacija
31.	Zakon o e-dokumentu Bosne i Hercegovine	Ministarstvo prometa i komunikacija
32.	Zakon o sprečavanju i suzbijanju zloupotrebe opojnih droga (novi tekst)	Ministarstvo sigurnosti
33.	Zakon kojim se regulira/precizira međunarodna policijska suradnja s posebnim osvrtom na: asistente za vezu, zajedničke istražne timove, hitne potjere i kontrolirane isporuke i sl.	Ministarstvo sigurnosti
34.	Zakon o sprečavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti	Ministarstvo sigurnosti
35.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o primjeni odredenih privremenih mjera radi uinkovite provedbe mandata Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju te drugih međunarodnih restriktivnih mjera	Ministarstvo sigurnosti
36.	Zakon o primjeni rezultata analize dezoksiribonukleinske kiseline u sudskim	Ministarstvo sigurnosti

	postupcima (inicijativa)	
37.	Zakon o izmjenama Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH	Ministarstvo sigurnosti
38.	Zakon o carinskoj politici	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa
39.	Zakon o obilježavanju malog oružja, lakog naoružanja i pripadaju eg streljiva	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa
40.	Zakon o mjeriteljstvu Bosne i Hercegovine	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa
41.	Zakon o fitofarmaceutskim sredstvima u BiH	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa
42.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju Bosne i Hercegovine	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa
43.	Zakon o kontroli vanjskotrgovinskog prometa oružja i vojne opreme	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa
44.	Zakon o vinu Bosne i Hercegovine	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa
45.	Zakon o vršenju vanjskih poslova BiH	Ministarstvo vanjskih poslova
46.	Zakon o uvjetima pod kojima gra ani drugih država mogu glasati na teritoriju Bosne i Hercegovine	Ministarstvo vanjskih poslova
47.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice
48.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Ombudsmanu za ljudska prava	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice